

MAGYAR LAPOK

T. Nemzeti Muzeyi könyv

EST

X. évfolyam, 198 (2756) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

A BÉCSI DÖNTÉS ÉVFORDULÓJA

Irtá: Dr PAÁL ÁRPÁD

Mult év augusztus 30-ikán a dél-kelet-európai béke érdekében fontos döntés történt Bécsben, a magyar és román államok közötti határrendezés kérdésében. Az akkor kiadott hivatalos jelentés elmondja, hogy a magyar és román kormányok a maguk elhatározásából kérték föl erre a döntésre a német és olasz kormányokat. A négy kormány külügyminiszterei (Ribbentrop, Ciano, Csáki István gróf és Manoilescu Mihály) előbb augusztus 29-én a bécsi Imperial-szállóban ültek össze részletes megbeszélésre. Akkor még a német és olasz külügyminiszterek csak a magyar és román tárgyalófelek közti önkéntes kiegyezést kívánták előmozdítani. A két tárgyaló fél előzőleg Turnseverinben próbálta már augusztus 16-ikán, majd augusztus 19-ikén, aztán augusztus 25-ikén az egymással való megegyezést. A magyar küldöttség már augusztus 19-én fölvetette Erdély felső és alsó fele elválasztásának az eszméjét, de a mai határnál a magyar igényekre nézve kedvezőbbben Aradnak és Brassónak is a magyar határba való számításával*. Augusztus 25-ikén a magyar küldöttség még ezt a határtervet is bizonyos pontokon mérsékelte, hogy a románokat valami ellenjavaslatra rábírja. A románok azonban semmi határmódosító ellenjavaslatra nem voltak hajlandók, csak a két ország közötti népcserét kívánalmát hangoztatták.

Ilyen megmerevedett állapotban került a tárgyalási anyag Bécsben további egyeztetés alá. Amint mondtuk, a német és olasz külügyminiszterek a megmerevedésen kívántak segíteni, s a két tárgyaló fél közelítését akarták előmozdítani. A román küldöttség tovább se engedett, mire a magyar küldöttség döntőbíráskodásra kérte föl a német és olasz kormányokat. A román külügyminiszter Bécsből még augusztus 29-ikén távbeszélőn kérte a maga kormányát, hogy szintén kérje a döntőbíráskodást. Bukarestben a király einöklete alatt koronatanács ült össze, s 29-ikéről 30-ikára virradó éjjel ez a koronatanács el is határozta, hogy maga is kéri a döntőbíráskodást, s eleve kötelezi magát az ítélet elfogadására.

* A „Magyar Lapok” 1940. augusztus 21-iki száma megfelelő részletességgel közölte is a turnseverini tárgyalásokon fölvetett határozott tervezetet. Ezért az akkori román uralom a lapot be is tiltotta. A bécsi döntés után aztán a betiltó határozaton túlítettük magunkat, s utalva arra, hogy a nagyobb történelmi események a betiltást hatálytalanították, még a román uralom utolsó hetében ismét megjelentünk.

A koronatanácsban az ellenzék olyan vezetői is jelen voltak, mint Maniu, Vajda Sándor és Mihalache.

Tehát augusztus 30-ikán a német és olasz külügyminiszterek mindkét tárgyaló fél előzetes fölkerése és beleegyezése alapján hozták azt a bécsi döntést, mely Magyarországnak visszaadta keleti történelmi határainak egy részét, benne az úgynevezett „partiumot”, s Erdély felső felét és a Székelyföldet. Az erről szóló döntőbírási határozatnak következő volt a szövege:

1. Románia és Magyarország közötti végleges határt egy mellékelt térképen megjelölve átadták a román és a magyar bizottságnak.

2. Az eddigi román területeket Románia 14 napon belül köteles kiüríteni. A kiürítés részleteit egy vegyes román-magyar bizottságnak kell megállapítania. A bizottság gondoskodik arról, hogy az átadás teljesen rendben és nyugalomban történjék.

3. Valamennyi átadandó területen élő román népességű egység azonnal megkapja a magyar állampolgárságot, de hat hónapon belül optálhat a román állampolgárságra és ebben az esetben egy év alatt köteles átköltözni. Átköltözéskor ingó vagyonukat magukkal vihetik, ingatlan vagyonukat pedig eladhatják és értékét megtarthatják. Abban az esetben, ha ingatlan vagyonukat eladni nem tudják, a magyar állam kártalanítja őket. A magyar kormány kötelezi magát arra, hogy ezeket a kérdéseket nagylelkűen fogja kezelni.

4. Az új román határon belül maradtoknak, kik az 1919-ben megállapított román területen maradtak, hasonlóképpen hathónapi optálási joguk van a magyar állampolgárságra, mely esetben az átköltözés és a vagyon átvitele ugyanazon szabály szerint történik, mint a harmadik pontban Magyarországra előirt hasonló esetekben.

5. A magyar kormány ünnepélyes kötelezettséget vállal, hogy a román állampolgárokat teljesen egyenrangúvá teszi. A román kormány esetleges népcserére vonatkozó egyezményt köt.

6. Az átadásból származó kérdéseket a két kormány közvetlen tárgyalás útján tisztázza.

7. Ha az átadásból bármilyen nehézség, vagy félreértés merül fel, a két kormány azonnal értesíti egymást s anennyiben a kérdéseket nem tudják egymás közötti

megegyezéssel elintézni, úgy a német, illetve az olasz kormányt kéri fel döntésre.

Uj nemzetközi okmány volt ez mely Magyarország keleti történelmi határai egy részét felszabadította az 1920-ik évi trianoni békeszerződés országosonkítása alól. Ebből a szempontból a bécsi döntés világtörténelmi fontosságú fordulatot jelent, s mintegy annak a kifejezése, hogy az új európai rendezés lényegével összeférhetetlen a régi magyar államkeretek leszabdalása és összeszűkítése. A bécsi döntés a régi magyar államhatárok felé való kiterjedést fogadta el alapelvül. Ezt az alapelvet azonban a Romániával való szomszéd-barátság kedvéért engedményekkel is terhelte, s így történt meg Erdély kettéosztásának a kimondása. Ez a kettéosztás már olyan tény, mely teljesen új a történelemben, mert Erdély a maga ismeretes multja óta mindig a maga egész tömbjében állott egységes kormányzások alatt.

Hogy ez a történelmi újszerűség kiegyenlítően tud-e hatni a magyar és román szomszédságban, az még kipróbálásra szorul. Az elmúlt esztendő alatt román részről nem volt keleti megértés a kettéosztásból folyó követelmények iránt. A tulsó Erdélyből az ottani magyarságot menekülésre is kényszerítették, ami magyar részen is ellenintézkedéseket váltott ki. Ebből egyeztető tárgyalások szükségessége állott elő, sőt a döntő hatalmak elé is kellett vinni a súrlódásokat. Végleges kiegyenlítés helyett függőben maradás a helyzet ezekben a kérdéses állapotokban. A nagy világeseményekben, s különösen a bolszevizmus elleni küzdelemben mindkét fél egyformán és egymással párhuzamossággal van érdekelve. Ez az együttes és egyszemlű érdekelttség az, ami most szomszédságunk békéjét leginkább meghatározza. Egyebekben a köztünk függő állapotok még elintézésre várnak, még hiányzik belőlük az őszinte belső megnyugvás és annak őszinte kölcsönössége.

A magyarságnak annál inkább szüksége van arra, hogy a hozzáosztott erdélyi és egyéb részekben a közéleti, társadalmi, gazdasági és szellemi egység telítettségét és folytonos fokozódó életképességét megvalósítsa. Ebben a tekintetben nemcsak a kormánynak s hivatalos hatóságoknak van tennivalója, hanem minden egyes emberre felelősség és kötelesség hárul, amit jó magyarként kell vállalnia és teljesítenie. Együtt kell megvalósítanunk néptársadalmunk olyan

megegyezését, hogy ez a nép úgy anyagilag, miut erkölcsileg viharálló képességű tudjon lenni. A felülről vagy kívülről való segítségvárások helyett belülről, önmagunkból kell a segíteni tudást életpezsdítő vérkeringéssé tennünk. Ez ad nekünk kifelé is olyan tekintélyt, megbecsülést és vonzerőt, hogy minden függő kérdésünk megnyugtató megoldásra juthat majd a jövőadó európai rendezésben.

A bécsi döntés óta eltelt év alatt sok minden történt, hogy ez irányban fejlődjünk. A bécsi döntés-kor még aggodalommal gondoltunk rá, hogy az erősebb gazdasági területektől elvágtott magyar Erdély hogyan bírja ki a telet. Kibirtuk. Felforrósodott a magunkért való munka vágya. Árvizek is végigsodortak rajtunk, élelmezési és ellátási nehézségek is támadtak. Volt csüggedés, megcsüggesztés is ezek miatt közöttünk. Mindezt mind le tudtuk küzdeni. A feltorlódtott szükségek között rendet és sorakozót tudtunk kialakítani, s az új kenyér immár új reménysegek között talál mindnyájunkat. Lesz még jobban is, ha egymás iránti szeretettel és kötelességtudással dolgozunk tovább.

Az elmúlt egy esztendő megmutatta, hogy mindenfelől megvan az újjáépülés alkotó törekvése. Elhalt életosztónok felébredése mozdult meg minden vonalon. Háborus gondok is szakadtak ránk, s mégis az emberek békemunkája egyre élénkebb lendületű. A mezők dacosan fölemelkednek az árvizes elnyomásból. A falvakban is, a városokban is egyre több a rendbe szedettségek. A visszatért területeken is új házsorok nőnek, a régi házak megvedlett falai rendre kitisztulnak, az utak épültek, talán rongyosság sincs annyi, mint tavaly volt. Bizonyos, hogy fölülről és kívülről nézve a tavalyinál jobb életformát mutatunk, s az élet megjavulásának külső tünetei egyre nyilvánvalóbbak.

A belső erőknök is hasonlóképpen meg kell kapniok még a maguk megújulását. Még csak az kell, hogy a kis, elrejtett részletekben is meginduljon az élet pezsgése, s a küzdő mélységekben is lélekző bizonyosság legyen a munka és kegyerszerzés folytonossága. Csak az kell, hogy ne csak felülről nézve lássunk megnyugtatóan, de alulról nézve is. Akkor valóban népünk legmélyéig hatoló lesz bennünk az élet ritmusa, s akkor a bécsi döntéssel megindult új történelmünk csak további jó fejlődést hozhat nekünk.

Európa visszautasítja más földrészek beavatkozását és maga oldja meg kérdéseit

**Kilenc napi szünet után ismét légiriadó volt Moszkvában.
Anglia ultimátumban szólította fel francia Szomáli
a De Gaullehoz való csatlakozásra**

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda különtudósítója a Hitler--Mussolini találkozóról ezeket jelenti:

Tizenegyedezszer találkozott Hitler és Mussolini személyes megbeszélés folytatása céljából, amikor az európai végzetes küzdelem a második évfordulója közeledik. A találkozás rendkívüli jelentőségét a kiadott közlemény kifejezésre juttatja. A német-olasz fegyverbarátság, amelyet megpecsételt a találkozó, a közös harcok véraldozata most is megállja helyét, amikor az olasz hadosztályokat a keleti arcvonalon vetették harcra a bolsevizmus ellen. Elsősziben állt a Führer

és a Duce azon a csatatéren, amelyen a győztes csapatok vállvetve rohantak ugyanarra a világegenségre, amely ellen 1936. és 39. közt a spanyol földön küzdöttek. Az volt a Duce látogatásának csúcspontja, mikor a Führerrel az elfoglalt ellenséges földön köszöntötte a fasizmus katonáit. Négy napig volt együtt Hitler és Mussolini. Ez alkalmat adott a két államférfi bajtársias és négyszemközti megbeszéléseire. A tanácskozásokat órákig tartó repülőgép- és gépkocsitúrázások követték. Ez mindkét részről nem kis feladatot rótt az utazás megszervezőire.

Folytatjuk a háborút a győzelmes befejezésig

A két vezér megsejmelte a keleti arcvonal több pontját, amelyen kemény harcok folytak. Repülőtereken tábori konyhán ebédeltek. A mostani háboru folyamán elsősziben adtak részletekben adatokat a megbeszélések tartalmáról és ez a megbeszélések jelentőségét árulja el.

— Megmáshatatlán akarunk — szól a jelentés — hogy a győzelmes befejezésig folytatjuk a háborút. A bolsevista veszedelem és a plutokrata kizsák-

mányolás megsemmisítése után új európai rendet teremtünk Európa valamennyi népének nagyszabású együttműködése szellemében.

Ez a közlemény valóban építő jellegű és szavakban foglalja össze az új Európa reális programját és kifejezésre juttatja, hogy Európa tisztában van küldetésével, visszautasítja más földrészek beavatkozását és eltökélt szándéka, hogy maga oldja meg kérdéseit és biztosítja valamennyi nép jólétét (MTI)

A közeljövő eseményei rávilágítanak majd a találkozó jelentőségére

Rómából jelentik: (MTI) Az olasz közvélemény teljesen a Duce és a Führer találkozásának jegyében áll és a szombat reggeli olasz lapok csaknem egész terjedelmüket ennek az eseménynek szentelik. Bő tudósításokban számolnak be a két vezér találkozásá-

ról és kiemelik a találkozó rendkívül szívélyes és bajtársias szellemét, valamint a teljes egyetértést. A tárgyalások tartalmát illetően semmit sem fedtek fel, csak azt hangoztatták, hogy arra a közeljövő eseményei fognak rávilágítani.

Légiriadó Moszkvában

Moszkvából jelentik: A Mai Nap értesülése szerint Moszkvában 9 napi szünet után ismét légiriadó volt. Káról eddig nem érkezett jelentés.

Berlinből jelentik: (B. T.) A svájci lapok szerint a dnyeperi erőműveknek a szovjet csapatok által történt felrobbantása rendkívül lesújtó hatást váltott ki a moszkvai lakosságból. Felvetik azt a kérdést, vajjon katonai szempontból szükséges volt-e a nagyarányú robbantás végrehajtása. Az erő-

művek felrobbantása előtt a gyárakban is rombolásokat végeztek és több száz hordó olajat helyeztek el a gyárak felszejében, felgyújtva azokat. Arra számítanak, hogy a Dnyeperentúli ipar is mérhetetlen kárt szenvedett a robbantás következtében, mely a termelés szempontjából is nagy kárt jelent.

Lapjelentés szerint a németek az ukrán nemzeti véderő szervezett tagjai közül miliciát szerveztek a belső rend fenntartására.

A brit-szovjet csapatok folytatják Irán megszállását

Istanbulból jelentik: (B. T.) Simlából, Wavel tábornok főhadiszállásáról jelentik, hogy a brit és a szovjet csapatok folytatják a hadászati fontos pontok megszállását. Ellenállásra nem került sor, miután a sah elrendelte az ellenségeskedés megszüntetését. A dél-

felől előnyomuló angol csapatok tovább törnek az ország belseje felé. A nyugati határ felől indiai csapatok érkeztek.

Istanbulból jelentik: (B. T.) Az iráni csapatok még csütörtökön megszűntették az ellenállást. Pénteken reggel

8 órakor hirdették ki az erre vonatkozó intézkedéseket. Bár az ellenállás megszűnt, pénteken délelőtt 10 szovjet repülőgép támadta meg Teheránt. A szovjet repülőeknek ez volt az első támadásuk. A fővárosban csak órákkal később adhatták ki a parancsot az ellenállás megszüntetésére. (MTI)

Iráni hírek arról szólnak, hogy az ország ellen végrehajtott légitámadások alkalmával három ezer polgári személy vesztette életét.

Newyorkból jelentik: (NTI) Burdet Winston, a CBC tudósítója jelenti Teheránból, hogy a szovjet csapatok szombaton vagy vasárnap bevonulnak Teheránba. (MTI)

HAJNALI RENDKIVÜLI MINISZTER-TANÁCS TOKIÓBAN

Tokióból jelentik: Pénteken, a kora reggeli órákban a japán kormány rendkívüli minisztertanácsot tartott.

Washingtoni jelentés szerint Roosevelt az újságírók kérdésére nem volt hajlandó nyilatkozni a Japánnal folytatott tanácskozásairól.

Washingtonból jelentik: (B. T.) Roosevelt, a Moszkvába küldendő amerikai bizottság vezetőjévé Harriman bankárt nevezte ki. A moszkvai értekezlet összehívásának és az ameri-

Brit ultimátum francia Szomálihoz

Vichyből jelenti a Bud. Tud.: A dzsibuti rádió jelentése szerint Nagybritannia ultimátum alakjában követelte francia Szomáli-földtől, hogy csatlakozzon De Gaullehoz. Szomáli-föld kormányzója azt válaszolta az angoloknak, hogy Szomáli-föld semleges. Egyébként hajlandó-

nak nyilatkozott arra, hogy a dzsibuti—adiszabebai vasútvonal szomáli-földi részét az angolok rendelkezésére bocsátja. A kormányzó azt is közölte, hogy Dzsibutit előzőlötték a menekültek, minek következtében változatlanul nagy az élelmiszerhiány.

Rosszabbodott Laval állapota

Párisból jelenti a Német TI.: Laval állapota, könnyebb mellhártyagyulladás fellépése miatt, rosszabbodott. Pénteken este 39,8 fok volt a hőmérséklete. Új röntgenfelvételt készítettek, amelynek eredménye kielégítő. Deat állapota változatlan. (MTI.)

Vichyben egyébként változatlanul nagy érdeklődést tanúsítanak Laval és Deat egészségi állapota iránt. Tegnap aggodalommal értesültek arról, hogy Laval állapota rosszabbodott és

hőmérséklete 39,8-ra emelkedett. Párisban és Vichyben erősen hangúlyozzák azt a tényt, hogy a merénylet degaulleista és kommunista jellegű.

A betegágyban fekvő Lavalt Franciaország több hivatalos képviselője is meglátogatta, köztük a belügyminiszter és a rendőrfőnök. Levelet intézett hozzá Darlan tengernagy és a hadügyminiszter is. Abetz német nagykövet is felkereste Lavalt.

Ujból félmillió kisszakaszermét rejtettek el a pesti zsidó spekulánsok

Budapestről jelentik: A Pest írja: Amióta a kisszakasz-hiány fellépett és a BSZKRT figyelmeztette az utazóközönséget, újabb félmillió érem tünt el. Nyilvánvalóvá vált, hogy a kisszakasz érmek nagyrészt elrejtették.

A Nemzeti Színház előtt lelepleztek egy fiatal embert, aki tíz fillérért árusította az érmeiket. A valuta-

ügyészség detektívjei széleskörű nyomozást indítottak. Ennek eredményeként egy bünszöveget lelepleztek, amelynek irányítója Somogyi-Schönberger Károly volt. Öt társa trafikos lakásukon tartott házkutatáson 102.140 darab kisszakasz érmét találtak és foglaltak le. Somogyi-Schönberger Károlyt letartóztatták,

Hétmérföldes
csinmában
százdolomxágrót-omxágra
Standard
RÁDIO-val

Kapható:
„Musica“ Rácz Ernő
cégnél
Rákóczi-út 11.

kai küldöttség elutazásának idejéről még semmi határozott adat nincs.

AUGUSZTUS 29 - SZEPTEMBER 2

Írta: POLYÁK ISTVÁN

Két dátum, amelyet csak néhány nap választ el egymástól és a magyar történelemben mégis majdnem másfél századnyi távolságra esnek egymástól.

1526 augusztus 26-án, egy szomorú szerdai napon, Keresztelő Szent János fővételének napján a magyar sereg Mohácsról délre csatasorba állt és várta, hogy a Baranyavárról induló török sereggel megütközzék.

A többit már tudjuk. Százszor és százszor átsírtuk, átelmélkedtük, meggyászoltuk ezt a szomorú napot. A magyar seregből körülbelül 15.000 ember esett el. A vesztett csata után a visszavonulást senki sem intézte, senki sem vezette. Az élve maradt tízezer ember saját életét mentve futott északnak, a vitézül harcoló Lajos királyt sebesült lován kamarásai kerülő útra, a Duna árterébe vezették, hogy elkerüljék az üldöző törököket s ott a Csele patak akkori torlatánál a király és kamarásai az ingoványba süppedtek. Tomori Pál érsek, Zápolyai György, Szalkai primás és öt püspök Drágffy János országbíró és sok főúr vitézi harcban pusztult el.

A magyarok állama elbukott és a tédelmi szervezetét elvesztett nemzet megindult a török korszak százados kálváriájának útján...

... Ami ezután történt, annak következményeit még mindig viseljük. A magyar nemzet megfogyatkozott számban, megbomlott egységében. Ősi hitében. Szent István örökségét nemcsak külső ellenség keze tépte, hanem belülről is minden eszközzel aláásni igyekeztek. Szent István szelme alig világított a magyar nemzet vezetői előtt. Elfördították tekintetüket Nyugatról és Kelet lidércfényével kacérkodtak. Kicsinyes torzalkodások, hatalmi kérdések, a hitbeli egység megbontásának átkos következményei megakadályozták abban, hogy talpraálljon és első nagy királya, országalapító Szent István nyomdokain újra elfoglalja helyét Nyugat nagyhatalmai között...

... Az Ur ezredik esztendejében Rómából hozták magyar földre a Szent Koronát, hogy csodálatos erejével megilletve első nagy királyunk homlokát, apostoli lelkének, gondviselésszerű uralkodó egyéniségének tüztől áthatva és megilletve, Ázsia nyugtalan vérű, de ezerféle tehetséggel megáldott népe ezer évekre szóló államot alapítson a Kárpátok koszorújától körülvevő Duna-medencében. Sokan és sokszor megírták már, hogy e lépés nélkül a magyar nép is elmerült volna a történelem örvényében, mint annyi más ázsiai sors-társa: avar, kun, besenyő... A török hódoltság is létünkre tört már.

Az ország népe megfogyatkozott. Idegen népek telepedtek be határaink közé. A mindenkivel megalkuvó, megbíró — vezedelmek elől kitérő idegen népek félelmetesen szaporodtak az állandóan fogyatkozó magyarság rovására.

A magyarság vezetőiből teljességgel hiányzott akkor a veszedelem felismerésének képessége. Nyugat-Európa államai ir vagy tehetetlenül, vagy érdektelenül és értelmetlenül állottak a helyzet előtt. Pedig a török beekelődé és megszilárdulás a keresztény Európa testében közös veszedelme volt minden európai népnek. „Tévednénk — írja Szekfű Gyula — ha a törökök kiveréséhez az iniciatívát az akkor már győztes seregek irányítójának, a bécsi kormányának tulajdonítanók. Lipót császár és miniszterei nem hiába kötötték meg 1664-ben a vasvári békét... az Izlám utolsó vad támadásával szemben egyedül XI. Ince pápa próbált a védelem eszközeiről gondoskodni. Az ő varsói és bécsi nunciái megfeszített munkájának köszönhető Lipót és Szobieszky János lengyel király szövetsége, melyet az utolsó pillanatban sikerült megkötöni”. (Magyar Történet. IV.)

Rómából nyult ki tehát most is a segítő, sőt mentő kéz Szent István országa, Nagyboldogasszony birodalma felé. Rómának volt akkor egyedül európai célkitűzése és meglátása. Rómában dobogott, mint annyiszor máskor, ha nagy baj volt, Európa szíve.

A többi filmszerű gyorsasággal pergett le a történelem színpadán. „1683-ban, szeptember 12-én a környező hegyekről lebozsátkozó keresztény hadak áradatként söpörték el a Bécszet ostromló és szorongató Kara Musztafa török nagyvezir hadait.

Munkások védték meg Krivoj Rog városát

Krivoj Rognak, ennek a hatalmas ukrainai gyárvárosnak két esztendővel ezelőtt 197.621 lakosa volt. Most sem lehet sokkal kevesebb, mert a város szinte teljesen sértetlenül került a szövetségesek kezére. A támadás itt olyan gyorsan haladt előre, hogy a vörösöknek nem sok idejük maradt a pusztításra. Nem robbantottak, nem gyújtottak fel semmit, a lakosság pedig — a zsidók és a vörös pártvezetők kivételével — bölcsen a helyén maradt.

Pedig Krivoj Rogban is előkészítettek mindent a robbantásra. Az okatlan pusztulás azonban elmaradt s ez a váratlan gyorsasággal bekövetkezett megszállás mellett, főként a város munkásainak az érdeme. Amikor az ágyúzó már erősen közlőll hallatszott, a vörösök, bár nagy kapkodások közepette, megtették szokásos előkészületeiket a robbantásra és gyújtogatásra. Ebben a pillanatban azonban a munkásság egy emberként lépett fel és közölte a vörös vezérekkel, hogyha olyan harcias kedvük

Évilágított skála

Varázsszem

Egygombhangolás

A 255-ös ORION középszuper a keresett állomást pillanatok alatt kristálytisztán, hangerősen és tetszés szerinti hangszínezéssel szólaltatja meg. Éles szelektivitás, kitűnő vétel.

A könnyű kezelés és a nagy teljesítmény gépe a 255-ös ORION középszuper.

ORION RADIO

Kapható „MUSICA“ Rác Ernő cégnél, Rákóczi-út 11.

Bécs felszabadításának hírére az európai népek egy pillanatra átéreztek az egyetemes keresztény gondolatot, melyről vallási, nemzeti és állami vitáik között évszázadokon át megfeledkeztek. Az új érzelmi szolidaritásban egyszerre szégyenletesnek találták, hogy ez a rendetlen barbár horda, mely minden katonai rendtartás nélkül terpeszkedett a bécsi síkon, amíg a keresztény sereg első írámban fel nem döntötte, ez a kifelé gőgös és nagyhangú, de befelé férges, beteg hatalom fenyegetse továbbra is az európai civilizáció országait. Így

alakult ki a közfelfogás, mely szerint a török Európából kiűzhető, sőt minél előbb kiűzendő, amit eddigi a papságon kívül csak néhány álmódzó mer vallani”. (M. T. IV.)

Azután következett a „szent liga” megalakulása. Végre 1686 júniusában megkezdődött Budavár ostroma. Sok ezer keresztény harcos vérebe került. Európa minden nemzetének katonái ott harcoltak a magyar és még inkább az európai ügyért. Szeptember 2-án foglalták el Budavárát.

Az 1686-i hadjárat egy csapásra hódította vissza a magyar királyság olyan területeit, amelyek török kézben lételehez nemcsak a Nyugat, de Bocskaytól kezdve több magyar nemzetek is hozzájárultak. Annál nagyobb volt az ujjongás, mellyel a kereszténység a hírt fogadta. A pápa a visszafoglalás napját, szeptember 2-át az első magyar király, Szent István tiszteletére évenként megünnepelni rendelte el.

Igy kapcsolódik egybe a magyar tudatban két dátum: egyik szomorú, a másik öröndetes, de mind a kettő tanulságos és termékeny történelmi szemlélet forrása.

S most, 1941-ben a két dátumhoz hozzákapsoljuk még augusztus 30-át, a bécsi döntés napját, a magyar igazság hajnalhasadásának eddig legbiztatóbb fénysugarát. Ez is sorsforduló, talán nem is csak a mi életünkben, hanem egész Európa életében. Hiszen a nagy küzdelem két tábora két gondolatot képvisel. A mi táborunk ma is Európáért, a kontinens keresztény kultúrájáért, erkölcsi értékekért küzd a vörös istentelenség, az arany nemzetköziség és a zsidó világalalom összefogása ellen.

Történelmi dátumok évfordulóján jó ezeken elmélkedni, jó erőt gyűjteni a nagy erőfeszítésekhez és jó riadóságot gyujtani tanulságokkal a sötétség és zűrzavar világában.

Bármilyen
mérleg javításért,
forduljon bizalommal
Farkas József
mérlegkészítőhöz
Nagyvárad, Szent János utca 9.

Dr Géresy Léber János:

POLITIKAI SZEMLE

R mai naptól kezdve minden vasárnap összefoglaló beszámolót fogunk közölni az elmúlt hét fontosabb világpolitikai eseményeiről, hogy arra is kellőleg tájékoztatva legyenek napjaink történelmének állásáról és fordulatairól, akiknek a munka hétköznapjaiban nincs idejük újságot olvasni. Beszámolóinkban nem annyira magukra az eseményekre, mint inkább azok politikai és erkölcsi hátterére, politikai és erkölcsi jelentőségére és következményeire fejtjük a legfőbb súlyt, hogy azok is érdeklődéssel s esetleg némi tanúsággal olvashassák, akiknek egyébként módjukban volt a történetről már korábban értesülni. Különös figyelemben fogjuk részesíteni azokat az eseményeket és megnyilatkozásokat, amelyek a napi sajtó alig méltatott figyelemre, amelyek azonban — véleményünk szerint — a magyar nemzet érdeklődését kiváltképpen kell, hogy foglalkoztassák.

1

A legutóbbi nagy német összefoglaló jelentés adatai még mindig élénken foglalkoztatják a világ közvéleményét. Nem is csoda. Nem meglepő: elképesztőek azok a számok, melyekkel a német véderő jelentése az elmúlt 2 hónap orosz veszteségeit bemutatja. — 11250 repülőgép, 14000 tank és páncélcsovi, 15000 ágyú, 1.250.000 fogoly s közel 4 millió halott és sebesült. Mióta a világ fennáll, ilyen háborús beszámolót nem olvastott még az ember! Nem rövid 2 hónapról: de évekről és évtizedekről sem! És mégis igaz! Nemcsak azért, mert a németek közlik, akik közismert alaposággal és becsületességgel mérnek fel minden s inkább kevesebbet jelentenek, mint többet, hanem azért is, mert a szovjet rádió és sajtó nem a jelentés számszerű adatainak cáfolásával, hanem a német haderő vezetőségének felnagyításával igyekezik saját közvéleményét megnyugtani s így szinte maga is elismeri, hogy „igaz, amit mondtál, de te is kapdál...”

Az óriási, szinte pótolhatatlan hadianyagvesztéseket még csak érti az ember. Megszokjuk lassan ezeket a fantasztikus számokat, mint az infláció egyre szaporodó bankjegy száma. Nem értjük ellenben, vagy ha értjük, szívfacsaró számalommal olvasuk az embervesztés milliós számoszlopait. Megdöbbenve kérdezzük egymástól: lehetséges-e ez?

Négy millió ember két hónap alatt? Hogy történhetett ez meg?

Feleletet 3 irányból is kapunk a felfelt kérdésre: 1. A német hadvezetés oly gyors és akkora átütő erővel rendelkezik, hogy százezres hadseregeket szinte órák alatt semmisít meg. 2. A szovjet politikai biztosai minden orosz katonát agyonlőnek vagy agyonlővetnek, aki hátrálni mer. 3. A 20 éves szovjet propaganda olyan ésszerű, vak és vakhíttű ifjúságot, katonaságot nevelt a bolsevizmus számára, mely — mint a harctéri jelentések sokszor feltűntetik — az utolsó emberig, az utolsó puskagolyóig ellenáll s egyedül is inkább rostává lett, sem hogy megadja magát.

Gondolunk-e ezek elolvasása után

arra: micsoda pusztítást végeztek volna, micsoda vérfürdőt rendeztek volna ezek a félvad emberek a mi soraikban, ha véletlenül sikerült volna nekik a Kárpátokon átjutva országunkat elözönlíteni? Minden nagyítás és ijesztgetés nélkül állapíthatjuk meg tehát, hogy az orosz földön, országunktól 6—800 kilométer távolságra harcoló s diadalmasan egyre továbbnyomuló honvédeink nemcsak az országot, de pusztán emberi életüket is megmentették hősiességükkel és eléggé soha meg nem hálálható adozatukkal.

2

A vadságnak és embertelenségnek egyéb bizonyítékait is bőven szolgáltatják a bolsevista katonák. Elfogott szovjetbiztosok vallják, hogy egyes ezred- és zászlóaljparancsnokok halomra lövetik az elfogott ellenséges katonákat, csak hogy ne kelljen elszármaztatásukról és élelmezésükről gondoskodni. A legsötétebb afrikai négerek se tudnak ilyen kegyetlenek lenni foglyukkal szemben! Minden emberi érzés kivészett abból a katonából, aki ezt meg tudja tenni s minden emberi becsületet meg lehet tagadni attól az országtól, attól a vezetősegtől, amelyik ezt el tudja nézni s el tudja tűrni.

A szovjet urai tagadják ugyan, hogy ez az embertelen mészárlás: az ő tudtukai és beleegyezésükkel történik, de rájuk cáfol az a legújabb hiteles adat, hogy Odesszában, a szovjetvezetők szemeláttára lövetett főbe Szavelin őrnagy, ezredparancsnok 400 német fogoly tisztet, altisztet és katonát.

Igy vadul el az amugy is vad háború. Óriási szerencse még, hogy Németország nem áll hasonló módon s fokozott mértékben bosszút ezért az embertelen kegyetlenkedésért. Pedig megtehetné. Közél másfélmillió orosz fogoly van a kezei között. Minden megölt fogoly katonáért akár 100-at is agyonlővethetne a bolsevista foglyok közül. De nem teszi. Nem, elsősorban azért, mert embersége: mert kulturája van. Másodsorban pedig azért, mert a szovjetvezetőket ezzel se lehetne jobb belátásra, emberségre bírni. Belőlük már nemcsak a kultúra, hanem a képesség is kivészett arra, hogy a magasabb kultúra igényeit és követelményeit megértsék és méltányolják. A hadifoglyok legyilkolása a legfényesebb s egyben a legégbekiáltóbb bizonyíték erre.

3

Es ennek a bolsevizmusnak akarja kiszolgáltatni Anglia egész Kelet-Európát. Fél-Németországgal s egész Magyarországgal együtt. Az az Anglia és az az Amerika, mely hazug „prie-

tas”-árai, kegyetlen humanizmusával, imperialista demokráciájával a világ megváltóiának, népek felszabadítóiának szeretné feltölteni és feltüntetni magát Van-e ennél galádabb szemfényvesztés? Kelle-e ennél döntőbb bizonyíték amellett, hogy Anglia nem az emberiség szabadságáért, nem a világ kulturális értékeiért, még csak nem is a saját maga jólétéért, jövőjéért és biztonságáért harcol, hanem egyesegyedül azért, hogy gyűlölt ellenfeleit, Németországot s benne azt a rendszert, amely a plutokrácia hatalmaskodásainak s a zsidóság világhatalomának egyszer s mindenkorra végét vet, — barmár áron megsemmisítse.

Anglia legtekélyesebb lapjának a Times-nek csak hálás lehet Kelet-Európa népe ezért az őszinteségért. — Legalább tudjuk milyen sors, milyen jövő várna ránk, ha véletlenül Anglia győzelmével fejeződne be ez a háború. De biztosíthatjuk a Times-t s a Timesen keresztül Angliát, hogy nem fognak pyózni, mert ahány ember is Kelet-Európában, az mind egy szál s mindegyik utolsó leheletéig küzdeni fog az ellen, hogy a XX. század legnagyobb szegénye, a bűn világtörténelmének legsötétebb merénylőterve: Anglia elgondolása megvalósulhasson s Kelet-Európa a földi pokol sorsára, a bolsevizmus uralma alá ne jusson!

4

Amióta napok óta rebesgettek, amit hol megirtak, hol cáfoltak a külföldi világlapok: most megtörtént. Angol és orosz csapatok bevonultak Iránba. Helyesbíttem: betörték Iránba. Mert egy békére vágó, a világháborútól magát távol tartani kívánó országba egy idegen állam csapatai nem „bevonulnak” hanem „betörnek”. Ezt cselekedte Anglia. Az az Anglia, melynek „első embere” Churchill jószerint még ki sem aludta magát azután a nagy becséd után, melyben a „világ összes népeinek szabadságát és függetlenségét” ígért. Nesze neked szabadság és függetlenség! Kinek kellesz te, ha úgy nézel ki, mint ahogy Anglia elgondol, ígér és megvalósít — tegnapelőtt Irakban, tegnap Szíriában s ma Iránban...?

Mi lehetett vajon az az ok, mely Angliát erre a lépésre, az „alarcnak ilyen gyors levetésére” kényszerítette...? Az iráni olajmezők megszerzése aligha. Nincs neki erre semmi szüksége. A perzsák szabadságának és függetlenségének megvédése szintén csak hazug ürügynek számít. Ki, hol és mikor támadta Irán függetlenségét? Az a néhány száz német turista és kereskedő, akikről maga az iráni kormány állapította meg, hogy nem ártnak azok a légynek sem? Nem ez volt az ok! Nem a perzsa olajmezők birtok-

Kártolószalagekat

mindenfajta kivételben, elsőrendű minőségben szállít

Első Magyar Kártolószalaggyár R. T. Pestszenilőrinc, gr. Apponyi Albert-u. 8 szám.

Telefon: 146-764.

bavételért, hanem a szovjetorosz olajkutak védelmezéséért s annak a legrovidebb utnak kikényszerítéséért indul meg a küzdelem, mely Iránon keresztül vezet s amelyen rövidesen már csak egyedül lesz lehetséges hadianyagot és katonai segítséget szállítani a kigyengült bolsevistáknak. Jól nézhet ki Stalin hadserege, ha ilyen sürgősen s ilyen „izléstelenül” és gorbombán kellett Angliának segítségére sietnie!

Iran természetesen nem állhatott ellen két nagyhatalom túlerőjének annál is inkább, mert ezek már jó ideje készültek erre a betörésre, míg Irán bízott abban, hogy semlegeségre és békére törekvő igyekezetét olismerik s határait tisztelbentartják. Az ellenállást elhatározó kormány lemondott és az új kormány néhány óra alatt megszüntette az ellenállást. Olyan hírek is vannak, amelyek azt állítják, hogy angolbarát (megfizetett) befolyások érvényesültek az uralkodó akaratát ellenre és ennek köszönhető a gyors kapituláció.

Sokan azt kérdezték: miért nem tesz valamit most Németország. Nos, hát Németország csak annyit tett, hogy kijelentette: Ilyen szorongatott helyzetben ésszerűen nem lehetett egyebet tenni. Hol fenyegették tehát Iránt a német „ötödik oszlop” tagjai? Hol találtak orvátamadó csapatok csak egy német katonát, vagy repülőgépet is?

Mivel igazolják tehát egy békés, senkinek seba nem ártó kis ország és nép legazonlóságát? Egyedül hatalmas tébolyokkal és minden erkölcsi, igazságot, emberiséget háttérbe szorító önzésükkel.

Roosevelt szerepére nem is kell ki térnünk. A képmutatás, a kétségbeesés magas iskolája az, amit ő most a világnak bemutat.

5

Az angol—bolsevik—amerikai együttes díszbemutatója volt a versaillesi merénylet, amelyet egy 21 éves fiatalember követett el Laval volt francia miniszterelnök ellen. Angol és amerikai lapok nyíltan bevallják, hogy örvendenek a merényletnek és hogy ez csak a sorozat kezdete. A Roosevelt—Churchill kettős bevette harmadiknak a társaságba Stalint. Ugy látszik, nem a gruz postarablóból felszaporodott véreskezű diktátort szelidítették magukhoz, hanem maguk aljasodtak le hozzá és tanulták el módszereit. A felbérelt orgyilkosok, aljas merényletek polgárjogot kaptak az angol és amerikai közvéleményben. Kíváncsiak vagyunk arra, hogy meddig mennek el? Ezután már csak a gázháború és a bacillusoffenzíva következhetik.

Örökre hálás lehet tehát a világ a német népek és minden vele szövetségzett népek, ha megsemmisíti azt az alvilági szövetkezetet, amely a szabadságot, a hatalmi tébolyt, a pénz vallását akarja intronálni a földön.

Mielőtt szörmét, bundát vásárol,

keresse fel

Halász Imre szücs üzletét

Nagyvárad, Kazinczy Ferenc utca 4. Telefon: 18-90.

Külföldi szörmékben, kész bundákban nagy választék.

Javításokat, alakításokat pontosan szolid árak mellett vállalok.

HITLER-MUSSOLINI találkozó a vezéri főhadiszálláson

A két vezér látogatást tett a különböző arcvonalakon

A német csapatok átlépték a moszkva-pétervári vasutvonalat 19 zsufolt szállítóhajót és tíz más hajót sülyesztettek el a németek Tallin kikötőjében

A pénteki nap a véderőfőparancsnokság jelentésén kívül, mely Tallin és Baltisport megerősített hadikikötőinek elfoglalásáról számolt be, diplomáciai téren is nagyfontosságú eseménnyel szolgált: a német rádió este

7 óra után különjelentésben közölte, hogy Hitler és Mussolini személyes megbeszélést folytatott a német vezéri főhadiszálláson.

Céltalan lenne a Führer-Duce találkozóval kapcsolatban találgatásokba bocsátkozni. Annyit azonban lejegyezhetünk, hogy a két vezér találkozója sohasem volt jelentőség nélküli. Azt mindig nagyfontosságú események előzték meg, vagy követték. Tehát, mint mindenkor, most is a legteljesebb bizalommal tekintünk a találkozó további fejleményei elé, amelyek bizonyára ismét nagy lépéssel viszik majd előre a végső győzelem s a nyomában kialakuló új Európa ügyét.

Vezéri főhadiszállás. (NTI) A Führer és a Duce augusztus 25. és 28. közt találkozott a vezéri főhadiszálláson. Az északi és a déli arcvonal vezéri főhadiszállásán folytatott megbeszéléseken megtárgyalták mindazokat a katonai és politikai kérdéseket, amelyek a háború fejleményeire vonatkoznak. A kérdéseket a szoros bajtársiasság és sorsközösség szellemében beszéltek

meg. A megbeszéléseket áthatotta a két nép vezéreinek az a megmáshatatlant akarata, hogy a háborút a győzelmes befejezésig folytatják. Messze-merően ki kell küszöbölni azokat a dolgokat, amelyek a multban az európai háborúra okot szolgálták. A bolsevizmus veszélyének és a plutokráciának megsemmisítése lehetővé teszi Európa valamennyi népe számára a termékeny együttműködést mind politikai, mind gazdasági téren. A Führer és a Duce felkereste a keleti front jelentős pontjait és megtekintették a bolsevizmus ellen harcra vetett egyik olasz hadosztályt. A déli fronton felkereste a Führert és a Ducet Runstadt vezértábornagy, majd látogatást tettek a birodalmi tábornagy hadseregőparancsnokságának főhadiszállásán. A Duce kíséretében volt a berlini olasz nagykövet, Cacallero tábornok, az olasz vezérkar főnöke, Anfuso követ, a kabinetiroda főnöke, a betegsége miatt akadályoztatott Ciano külügyminiszter képviselőjében, továbbá Mares és Gandin tábornokok és sok más magasran-

gu vezérkari tiszte. A római német nagykövet, Rintelen altábornagy szintén résztvett a Duce utján. A politikai és katonai megbeszéléseken résztvett a német külügyminiszter és Keitel vezértábornagy, a véderő főparancsnokság főnöke is. (MTI)

megkezdtek a megbeszéléseket, amelyek először négyszemközt zajlottak le. A német és az olasz tábornokok és a diplomaták később újabb megbeszélésekre ültek össze és megvitaták a két országot érintő valamennyi kérdést. A Duce és a Führer sátorban töltötték a hétfő estét és elbeszélgettek a magasrangú tisztekkel. Kedden hajnalban a Duce és a Führer látogatást tett a keleti fronton. Repülőgépen utaztak az északi szakaszra és megálltak különféle övezetekben. Visszatérőbe Mussolini maga vezette a Führer gépét. A nap folyamán a két vezér végig látogatta az arcvonalakat, a szemlét a következő napokban is folytatták. A Duce ekkor a déli frontra ment és hosszabb állomásokat tartottak a különféle szakaszokon, megbeszélést folytatva a tisztekkel és közkatonaikkal. (MTI)

KONOYE JAPAN MINISZTERELNÖK ÜZENETE ROOSEVELTNEZ

Tokióból jelentik: (NTI) A császár pénteken kihallgatáson fogadta a külügyminisztert. A kihallgatás a pénteki minisztertanáccsal és a miniszterelnöknek Roosevelthez intézett üzenetével állt összefüggésben. (MTI)

SZÜGRE AKASZTOTTAK AZ ANGOL-AMERIKAI-SZOVJET EGYÜTTMŰKÖDÉS TERVÉT (?)

A Magyarország írja: A római lapok a moszkvai értekezlet elhuzodásából arra következtetnek, hogy Amerika, Anglia és a Szovjetunió együttműködésének tervét egyelőre a szügre akasztották. A szovjet egyre válságosabbá váló katonai helyzetére való te-

Szovjet hajók fekete napja

Vezéri főhadiszállás. (NTI) A véderő főparancsnokság közli: A német hadsereg csapatai a haditengerészettel és a légierevel együttműködve kemény küzdelem után augusztus 28-án Tallin megerősített hadikikötőjét elfoglalták. A német hadsereg csapatai ugyanezen a napon előnyomultak a legkorszerűen felszerelt Baltisport kikötője felé és elfoglalták A német csapatok több ezer foglyot ejtettek. hat parti üteg és beláthatatlan mennyiségű hadianyag került német kézbe. Tallin kikötőjében elsülyesztették csapatokkal és hadianyaggal megrakott 19 szállítóhajót, egy rombolót és 9 más hajót. Kirov nehézcirkálót és öt másik hadihajót súlyosan megrongáltak. A légiere a Finnöbölben elsülyesztett három szovjet szállítóhajót 13.000 tonnával. Bombákkal eltaláltak egy rombolót A keleti arcvonal többi részén is jól haladnak a hadműveletek.

Az Anglia körüli tengerrészen megsemmisítettünk két kereskedelmi hajót, köztük egy 12.000 tonnás tartályhajót. A brit légiere a Csatorna partján 31 gépet vesztett. Észak-Af-

az, ha még komolyabb ártalmak bekövetkezése előtt gondosan ápoljuk testünket és edzzük szervezetünket. Az évtizedek óta közismert és közkedvelt valódi

DIANA sósorszesz

valóságos háziáldás, mely mindig biztos hatású első segítség a házban.

Vigyázzon rá, hogy soha ne fogyjon ki házából egészségének ez a megbízható őre.

A valódi DIANA sósorszesz mindenütt kapható!

Jelenlegi árak:

próba	eredeti	közép	nagy
PALACK			
80 f.	1'40 P	4'20 P	7'80 P

kímtelem megcsak sejteni sem lehet, mikor és hol kerülhet sor az értekezletre.

Ankarából jelentik: (NTI) Hivatalos körök hangsúlyozzák Törökország semleges politikáját és annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy semmiféle nyomás nem változtat Törökország politikáján. (MTI)

Négyszemközti megbeszélés Hitler főhadiszállásán

(Hadműveleti övezet.) A Stefani Iroda különtudósítója az alábbi részleteket közli a Ducenak a keleti harc-téren tett látogatásáról: A Ducet a határon Schmiedt követ és Albrecht herceg fogadta a külügyminiszterium részéről és tolmácsolta a Führer üdvözlését. Megjelent még a berlini

olasz nagykövet és Arras tábornak katonai attasé, valamint a nagykövetség két másik tagja. A Duce elutazásáról előzőleg nem adtak ki jelentést. A különvonat azonban mindenütt felkelte a lakosság figyelmét és a pályaudvarokon lelkesen ünnepelték az átutazó Ducet. A különvonat hétfőn délelőtt érkezett a hadműveleti övezetbe. Hitler Keitel vezértábornagy és Ribbentrop külügyminiszter társaságában fogadta. Mussolini miniszterelnök a birodalom első tábornagjának egyenruhájában szállt ki és római köszöntéssel üdvözölte a Führert. A két vezér igen szívélyesen köszöntötte egymást. Néhány perccel később gépkocsin Hitler főhadiszállására hajtottak és azonnal

Iskolai- és aktataskák

kefék, fogpaszták, fésűk, iskolai kazetták, esernyők tegolcsóbban a

D'ORBAN Rákóczi-út
18.
Keresztény üzlet!

kén bolsevista csapatszallító hajót támadtak meg. Már az első támadásnál olyan súlyos bombatalálatot értek el, hogy a négyezer tonnás hajó megállt és a helyszínen maradt. Német harci gépek csütörtökön is folytatták ered-

ményes támadásaikat a keleti harctér több szakaszának vasutvonalai ellen. Sok vasúti berendezést elpusztítottak. — Telitalálatokkal megsemmisítettek mozgásban lévő, vagy vesztelő csapat-szállító kocsikat. (MTI)

Véresen összeomlottak a szovjet ellentámadások

Berlinből jelentik: (NTI) A Tallinba bevonuló német csapatok elé tárult látványról a Német Távírti Irodának a következőket jelentik: A kikötő medencéjét szétrombolt rak-tárházak veszik körül. A vízben deszkák és gerendák tömkelege úszik. A rombolásnak hasonló képét mutatja a tallini pályaudvar is, ahol mérhetetlen tömegű hadianyagot és fegyvert raktak be a kocsikba elszállítás céljából. (MTI.)

A Magyar Távírti Iroda jelenti: Az ukrainai arcvonalon küzdő szövetséges erők következetesen előrehaladó hadművelete egyre fokozódó nyomásának feltartóztatása végett a szovjet vezetőség a Dnyeper mentén helyenként fokozott ellentámadásokat hajtott végre. Ezek során semmiféle áldozatoktól sem riadtak vissza és a legsúlyosabb veszteségeket szenvedték a harcokban a gyalogsági, légi és folyami erőkben egyaránt.

Valamennyi támadás véresen összeomlott, egyetlen esetben sem sikerült a szövetségesek hadműveleteinek folytatását meghusítani.

A Dnyeper vonal védelmére sokkal nagyobb mennyiségben bevetett szovjet tüzérség ütegeiből a szövetségesek igen sokat elnémítottak. A légierők leküzdötték az ellenség meg-megújuló légitevékenységét. Veszteségeink az eddigi szinten mozognak. (MTI.)

AZ URAL HEGYSÉG SZOVJET. OROSZORSZÁG FŐ VÉDELMI VONALA

Berlinből jelentik: (NTI) A német légierő augusztus 28-án a finn területen figyelemre méltó eredményt ért el. Ezen a napon három kereskedelmi hajót elsüllyesztettek a német gépek 11 ezer tonnával. Ezenkívül megromogaltak hét kereskedelmi hajót, köztük egy 10 ezer tonnás gőzöst és bombatalálatokkal árasztottak el egy szovjet cirkálót. (MTI)

Helsinki-ből jelentik: (NTI) Hivatalosan közlik, hogy a finn légierő a karélikai utvonalon mentén sikeresen bombázott és géppuskázott visszavonuló szovjet erőket és elpusztított egy 16-szerrel megrakott vonatot. Négy szovjet gépet lelőttek. (MTI)

Stockholmból jelentik: (NTI) A Vörös Csillag, a szovjet hadsereg lapja, egyik cikkében az Ural hegységről, mint Oroszország természetes védelmi vonaláról ír. A többi között ezeket írja:

Az Ural hegység az európai Oroszor-

szág keleti részén terül el és Stalin nagyszabású hadászati elgondolása szerint országunk fő védelmi vonalává vált.

Berlinből jelentik: (NTI) Az angol

légierő az elmúlt éjjel berepült Délkelet-Németországba. A edobott bombák tüzkárokat okoztak a lakóházakban. Néhány személy meghalt, vagy megsebesült. A légvédelem egy gépet lelőtt. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Brit légierő csütörtöki és péntek éjjeli vesztesége a nyugati arcvonalon 28 gépre emelkedett. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Brit bombázógépek erős vadászkisérlettel a megszállt francia területre berepülést kíséreltek meg. A német légvédelem elhárította ezt és egy saját veszteséggel szemben 9 angol gépet lelőtt. (MTI)

Baross Szövetség Ravata

Lázasan munká folyik a Baross Szövetségben

A szövetség fegyelmi bíróságot állít fel

A Baross Szövetség — amint azt már eddig is örvédtesen tapasztalhattuk — különböző szakosztályai révén, igen eredményesen munkálkodik a keresztény összetartás, a keresztény erkölcs és keresztény boldogulás megeremtésén.

Különösen a Textil Szakosztály eddigi működése érdemel megemlítést, mert hiszen éppen ez a terrenum az, ahol a keresztény kereskedő és iparos a legjobban érzi és sínyli az idegen szellem megbénító nyúgét.

Ez a szakosztály — mint az már köztudomású — minden csütörtökön este 7 órakor tartja üléseit, amelyek igen látogatottak, s amelyek igen értékes döntésekkel zárulnak. Augusztus 28-iki ülését az a körülmény tette különösen értékessé, hogy azon jelen volt a kereskedelmi és iparkamara köztisztviselőiben és szeretetben álló főtitkára: Olasz Vilmos, aki az ő lebilincselő modorával, ékesszólásával, magyar lelkével hallgatóságát teljesen magával ragadta.

Podolcsák József szakosztályi elnök keresetlen, de annál őszintébb és melegebb üdvözlő szavai után

Olasz Vilmos főtitkár szólalt fel, s beszédében mindenekelőtt is nyomatékosan jelentette ki, hogy neki — már hivatásánál fogva is, nagy szüksége van arra, hogy az ipari és kereskedelmi érdekeltség körében minél többet megforduljon. Előadta, hogy tisztább folyólag bizonyos miniszteriális értekezleteken jelent meg, amely értekezleteknek éppen az a célja, hogy a keresztény magyar kereskedő és iparos társadalom sérelmeinek orvoslását elősegítsék. Arra kéri tehát a keresztény kereskedőket és iparosokat, hogy — nem egyéni, de általános érdekű panaszait az egyes szakosztályok elnökei útján juttassák el a kamarához, ahonnan azután azok megfelelő orvoslás végett az illetékes fórumokhoz fognak kerülni. Lehet, sőt valószínű, — hogy nem minden panaszt sikerült 100 százalékos megoldáshoz jutatni, de a fontos az, mégis, hogy ezek a panaszok az azok orvoslására illetékes fórumok elé kerüljenek. Ha csak egy kis százaléka is orvoslatot a felmerülő panaszoknak, fokozottan mégis csak eljuttunk a legnagyobb célhoz: a boldog és

keresztény Nagymagyarországhoz.

Az elhangzott beszédnek ez a lényege. Sajnos a beszédet egész terjedelmében térszűke miatt nem tudjuk közölni:

A szakosztály ezután kimondotta, hogy azok, akik a kereszténységüket a szakosztály vezetősége előtt 8 nap alatt, vagyis a legközelebbi ülésig nem igazolják, a szakosztály ülésein nem vehetnek részt.

Szeptember 31-ig külön engedélyt kell szerezni a rádió és rádió cikkek forgalombahozatalára

Budapest, a MTI jelenti: A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely utal arra, hogy a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi területen csak az foglalkozhat rádió készülékek és rádió alkatrészek előállításával és forgalombahozatalával, aki a m. kir. postától az előírt engedélyt előzőleg megszerezte. Rádióvevő és adó ké-

szülékek készítéséhez és üzembentartásához a kereskedelem és közlekedésügyi miniszternek a honvédelemügyi miniszterrel egyetértésben kiadott engedélyre van szükség. Mindazok, akik az engedélyt szeptember 31-ig nem szerezték be, nem foglalkozhatnak a rádiókészülékek iparszerű előállításával és forgalombahozatalával.

Honvédségünk a szovjet frontról szenzációs zsákmányanyagot küldött a budapesti Őszi Vásár kiállítására

Az orosz háború kitörése óta most lesz az első kiállítás Budapesten: a szeptember 4-én megnyíló Őszi Lakberendezési Vásár. E kiállítás keretében alkalmasak a szovjet frontról hozott honvédségünk zsákmányanyagának kiállítására. Egy külön célra épült óriási pavilonokban ott lesznek a lelőtt orosz repülőgépek, a zsákmányolt tankok, különböző hadieszközök és emellett a honvédek által zsákmányolt rengeteg ipari áru: ruhák, cipők, bőr-, fa- és textilárak, a különböző szerszámok: mind világosan mutatják a szovjetpolgár valódi életét, amely bizony kárán olyan, mint aminőnek a szovjet hirdette. Ez a szenzációs kiállítás nemcsak országos, hanem nemzetközi viszonylatban is bizonyára országos feltűnést kelt majd

és hatalmas tömegeket vonz az Őszi Vásárra.

A féláru utazási és egész sereg egyéb kedvezményeket biztosító igazolványok már kaphatók minden utazási- és menetjegyirodában és a vásár tb. képviselőiteinél. A féláru utazási kedvezmény szeptember 1-én, hétfőn hajnalban lép életbe.

Órákat szakszerűen javít

Briliáns, törött aranyat, ezüstöt napi áron vesz

OLÁH GYULA

órák-ékszerész

Nagyvárad, gróf Teleki utca 12.

Vasárnap a GAZDAG

cirkuszban

Ma vasárnap
3 nagy díszelőadás!
déltűn 4, 6 és fél 9 órakor
szenzációs műsorral!
A déltűni előadás is teljes esti műsorral.
Helyárak 30 fillértől P. 2'50-ig.

SORSDÖNTŐ NAPOK

Nagyvárad. (Saját tudósítás). Kiadtam magamnak a parancsot: cikket kell írni arról a sorsdöntő időről, amely 1940 július elejétől szeptember hatodikáig terjedt. Leülök az írógép mellé és nem látom tisztán a billentyűket. Mi ez? Romlik a szemem? Sötét van fényes délelben? Odanyulok a szememhez, nedves a kezem. Tele van a szemem könnyel. Nem is lehet a tavalyi nagy napokra másképp gondolni, csak az örömtől és a meghatottságtól könnyes szemmel. Szeptember hat... a bevonulás évfordulója... szeptember három... megérkezik a magyar bizottság Nagyváradra... augusztus 23: betöltik a Magyar Lapokat a román hatóságok...

De menjünk sorjában. A nagy, minden reményt felkeltő felkiadással akkor kezdődött bennünk, s Erdély minden magyarjában, amikor a múlt év tavaszán, június végén bevonultak az oroszok Besszarábiába. Huszonkét éven át ápoit minden reményünk, vágyunk újra-életét akkor. Már azt hittük, hogy az orosz bevonulással egyidőben jönnek a magyarok is. De nem jöttek, nem jöhettek még. Várni kellett. Az a két hónap, amit tavaly végigszenvedtünk, több volt idegfeszültségben, mint az egész huszonkét év.

Július 4-én befejeződött Besszarábia katonai kiűritése. Tatarescu miniszterelnök nagy beszédet mondott a képviselőház és szenátus egyesített külügyi bizottsága előtt és ebben azt hangoztatta, hogy csak azért üritették ki Besszarábiát és Északbukovinát, hogy ezzel a román állam létét megmentésük. Bukarestben megszigorították a fegyverviselési engedélyeket s július hatodikán új kormány alakult Manoilescu külügyminiszterségével. Az új román kormány programnyilatkozatot adott...

Az első hírek a magyar-román tárgyalásokról

Július 7-én hír érkezik arról, hogy élénk diplomáciai tevékenység indult Magyarország és Románia között s a román-magyar viszony rendezésében Belgrád közvetítő szerepet vállalt.

Minden magyar a térképét nézi. Hol lesz a határ? Mit kapunk vissza? Július 8. Ciano Berlinbe utazik. Mindenki rádiót hallgat és híreket les. Július 9. Teleky Pál gróf minisz-

terelnök és Csáky István gróf külügyminiszter Berlinbe utaznak. Felmerül Délkelet-Európa rendezésének a kérdése. A remény újra éled minden magyarban. Főleg akkor, mikor híre kél, hogy sok román tulajdonban levő ház — eladó Nagyváradon.

Bukarestben egymást követik a minisztertanácsok és a rendeltővények. De ugyanakkor nemesek Erdély, de Európa népe a Hitler-Ciano-Teleky-Csáky tanácskozássra figyel. De ezeknek a tanácskozássoknak a részletei még ismeretlenek. Csak annyit lehet tudni, amennyit gróf Teleky Pál miniszterelnök mond: *a tengely rendületlenül hűséggel kitart Magyarországgal szemben.*

De ez a mondat megerősíti hitünket, reményünket a jövőben.

Július 14. Ujabb szigorú rendeletek Romániában a rémhír terjesztők ellen.

A Curentul július 15-iki számában Pamfil Seicaru vezércikket ír, amelyben a müncheni érkekezéssel foglalkozik. Ebből az ideges hangú cikkből mindenki kiolvashatta — hogy

Felmerül a népcseré kérdése

Július végére egyezkedő tárgyalásokról érkeznek jelentések, de Erdély sorsáról még mindig nincs szó: *ezt a délkelet-európai kérdés rendezése alatt sejtjük csak.* Augusztus elején azonban új hangokat kezd pengeni a román sajtó is. A Porunca Vremii (a vasgárda lapja volt), a népcseréről és az újjáalakulás szükségességéről cikkez, s mintegy előkészíti a román közvéleményt a várható nagy átalakulásra.

Augusztus 6. Szófiában megkezdődtek a román-bolgár előkészítő tárgyalások. Augusztus 10. Gigurtu miniszterelnök rádióbeszédet mondott és körvonalazta, hogy Románia özszesz szomszédjaival baráti viszonyban akar élni.

Augusztus 15-én feldobogtak a magyar szívek: a román kormány közlést adott arról, hogy

Magyarországgal és Bulgáriával megkezdődnek a közvetlen tárgyalások.

A magyar és román bizottság össze is ült Turnuszeverinben és megkezdődtek a ránk nézve olyan nagy-

Románia veszített. Megerősíti ezt az a szürke közigazgatási hír, — hogy a nagyváradai vasgyár Brailába költözik...

Nagyváradon a kaszárnyák, pályaudvarok, gyárak környékén lakók személyazonossági igazolványait külön láttamozza a katonai hatóság. A féltékeny reszketnek, a bátrak (a magyarság zöme) bizakodva mosolyog. Július 26-án Tataru Coriolan kolozsvári királyi helytartó határszéli körútra indult. Nagyváradra is eljött később. Tatarescu már nem kormányfő, a vasgárdista Gigurtu a miniszterelnök. Ő is utazik Manoilescuval Saltzburgba. Egy német képtudósító vállalat, a Scherl, hozzánk is elküldi a fényképeiket. Megérkezésükkor kifeszített mellé álltak a fotóriporter elé a román kormányférfiak, de távozásukkor látható levertséggel jöttek ki Ribbentrop tárgyalóterméből...

De azért mégis bizonyos fokú aggodalommal figyeltük ezeket a lépéseket, amiket a román kormányférfiak római útja követett.

jelentőségű tárgyalások. A román bizottság azonban elfogadhatatlannak minősítette a magyar javaslatot és ellenjavaslatot készített. Már-már úgy látszott, hogy simán, háború nélkül nem fog létrejönni változás sorunkban, de az erdélyi magyarság még erre is készen állt, csak hogy véget vehessen hosszú kálváriájának.

Rövidesen kiderül azonban, hogy a román kiküldöttek és a magyar megbízottak között sincsenek lényegesebb elvi ellentétek, ennek dacára augusztus 26-án mégis megszakadtak a turnuszeverini tárgyalások és augusztus 30-án

Az első magyar vasárnap

Szeptember elseje vasárnapra esett. Erre a napra jelezte a rádió a magyar bizottság Nagyváradra érkezését. A város tele volt izgalommal. A déli órákban nacionalista román fiatalemberek tüntelő felvonulást rendeztek a főútcán a bécsi döntés ellen, de a templomokból kiáradó magyar sokaság nyugodtan, derűsen szemlélte a tüntetést, tudtuk, hogy a hon-

Bécsben ült össze a bizottság, amely Ciano és Ribbentrop elnöklésével kezdte meg tárgyalásait. A rádió még ezen a napon közölte is a bécsi döntést.

Erdély nagyrésze felszabadult!

Azon az augusztus 30-án, szombaton délután mindenki a rádiót hallgatta. A bukaresti rádió már délelben közölte a királyi ház marsalljának hivatalos jelentését, amely szerint

Románia elfogadta a német-olasz döntőbírósgégyezkedőt.

Délután a pesti rádió hírközlésekor mindenki a rádió előtt figyelt. Nagyváradon ebben az időpontban valóságos elnéptelenedtek az utcák. Mi is ott szorongtunk a rádió mellett, az egész szerkesztőség, még a kiadóhivatal tisztviselői is, valaki előkerítette a régi Magyarország Istene tudja hol rejtgetett, nagy iskolai térképét és ceruzával a kezünkben lestük a bécsi döntés részleteit.

S néhány perc múlva ujjongva tört ki belőlünk a kiáltás:

— Várad magyar! Visszatértünk!

Valaki nekiesik az asztalon kiterített térképnek és lázasan húzza az új határ vonalait, ahogy a rádió bemondja... S amikor a világtörténelmi jelentés elhangzik, keresztet vetünk és elrebegünk egy Miatyánkot. Aztán teletüdővel elénekéljük a Himnuszot. Nem kellett már féltünk a szigurancától.

Egy óra múlva csillogószemű, boldogarú magyarok árasztják el az utcákat. Senkinek sincs türelme otthon maradni.

Megkezdődik a polgárörsgé szervezése. Másnap, vasárnap reggel a templomokból tömött sorokban vonul fel a város magyar férfi lakossága a Magyar Párt székházába. Egyik csoportban ott megyek én is. A román rendőr, aki pár nap előtt szétvert volna köztünk egykedvűen méz utánunk. Ő is tudja, hogy történelmi az, ami most történik.

védsg teljes készenlétben áll már a határokon! A déli órákban gépfegyveres, szuronyos román katonák vonultak fel s megszállták a középületeket, s a Park szálló környékét. Délután újból előzönlk a főutcat a magyarság. Nyugodtan, de ragyogó arccal várakozik mindenki. Itt-ott magyar lobogót tűznek ki, sőt a Himnusz is felcsendül.

Idős nők, fiatal lányok, komoly férfiak nyugodtan, rezzenés nélkül néznek farkasszemet a szuronyos román katonasággal. A sortüz mégis eldördül a levegőbe négy óra felé a Nagy-Sándor-utcán s ekkor a tömeg hátrább húzódik a Szilágyi Dezső-utca felé. De aztán újból előzönlk a főutcat s a közben beérkező magyar küldöttséget diadalmenetben kísérik a városházáig, ahol újabb riasztó, levegőbe leadott sortűzek mellett felcsendül a Himnusz.

A gyönyörű és feledhetetlen vasárnap után a váradai magyarság fegyelmetlenül várt még öt napig: a magyar hadsereg bevonulásáig. A polgárörsgé is megkezdte működését és igyekezett rendet tartani. Közben az eltávozó románság lázas gyorsasággal költözöködött Arad, Temesvár, vagy Belényes felé. A Magyar Párt megbízottai pedig már szeptember 3-án átvették a közhivatalokat. Nagyváradon irigykedve gondoltak

A bécsi döntés három külügyminisztere

RIBBENTROP

+ GRÓF CSÁKY ISTVÁN

GRÓF CIANO

ezekben a napokban a szatmáriakra. Ők már ötödikén fogadhatták a honvédséget. Nagyváradról pénteken, szeptember 6-án hajnalban vonultak ki a románok. A kivonulás útvonalán szeptember 6-án minden közlekedés, de sokan figyelték ablakredőnyök rései közül a kivonulást. Lővére készen tartott fegyverekkel, rohamlőrésben haladtak át a városon a román csapatok s a nyomukban felszálló por örökre betemette Várad történelmének legszomorúbb szakaszát...

És reggel 9 órakor ujjongó, éljenző tömeg könnyes-mámoros lelkesedése közben bevonultak a magyar honvédek, délben pedig Horthy Miklós kormányzó és hitvese. Ekkor megmutatta Várad népe, hogy szíve, lelke mélyéig mennyire magyar tudott maradni és hogy nemcsak szenvedni tudott, de lelkesedni is, úgy, ahogy ezen a magyar földön csak kevesen tudnak...

Egy év telt el azóta. Munkában és küzdelemben teli esztendő. Most az évforduló küszöbén adjunk hálát a magyarok Istenének, hogy nagyobb megrázkódtatások nélkül, a háború közvetlen veszedelme nélkül élhetünk és dolgozhatunk a szebb és boldogabb magyar jövőért. (H. Ö.)

Beiratások a Városi Zeneiskolába

A nagyváradi Városi Zeneiskolában (Szaniszló-utca 18.) a beiratások szeptember elsején kezdődnek és naponta délután 10-2 és délután 4-7 óra között történnek a létszám tanszakonkénti beteltéig. Beiratási díj egy évre öt pengő. Tandíj a zeneszerző, magánének, zongora, orgona, harmonium, hegedű, mélyhegedű és gordonka főtanzakon havi 10 pengő. A gondnoki, az összes fuvóshangszereknek, valamint a 7 éven aluliak játékos iskolájának díja havi 5 pengő. A melléktan- szakok közöttük a kötelező elmélet- oktatás díjtalanok. Ha azonban valaki csak melléktan- szakra iratkozik be, annak díja havi 4 pengő. A rendes növendékek testvérei feltandíjmentes- séget élveznek. Szegénysorsu, tehetsé- ges növendékek tandíjkedvezményért, vagy ösztöndíjért folyamodhatnak. A vidékről bejárók vasúti kedvezmény- ben részesülnek. Felmentés számára külön esti tanfolyam. A beiratkozottak osztályokba sorolása, ideiglenes órabes- osztása, szaktanárokhöz utalása stb. szeptember 5-ikén lesz, mindenki szá- mára e napnak abban a szakában, amelyikre tanóráit helyezni akarja. Ezen a napon az iskola irodája sem beiratkozottakat, sem érdeklődőket nem fogad. Az őszi magánvizsgálatokra vonatkozó és egyéb felvilágosítást hét- köznaponként, a fentjelzett órákban nyújt az igazgatóság.

Gépjármű- vezetőképző magántanfolyam kezdődik szept. 8-án

Beiratkozni lehet az iskola irodájában Ritoók Zsigmond utca 15 sz. Telefon 22-09 (Andriska garage). Délben: 12-1-ig. Este: 7-8-ig.

GAZDASÁGI ÉLET

Milyen lesz az idei bortermés és az árszínvonal?

A múlt gazdasági évben feltűnést keltett a borpiacon az árak ugrás- szerű emelkedése. Ezt a körülményt általában a tavalyi katasztrófális bor- terméssel hozták összefüggésbe. Most a szüret előtt érdemesnek gondoltuk olvasóinkat tájékoztatni a borárak várható alakulásáról.

Az elmúlt évi katasztrófális bor- termés a borpiacon olyan szokatlan jelenségeket váltott ki, amelyekkel kapcsolatban sok téves felfogás ke- letkezett. Kétségtelen, hogy a rend- kívül és magas borárak a fogyasz- tásra csökkenőleg hatottak, de éppen ez a csökkenés eredményezte az utat, hogy nem volt borimpotria szük- ség.

A másik körülmény, ami miatt a fogyasztás olyan nagymértékben csök- kent, kétségtelenül a konkurrencia volt a sörtermelés részéről, amelynek a hatását a borpiac nemcsak ár te- kintetében érezte, hanem minőségi- leg is. Ugyanis, amíg az elmúlt év- ben a mennyiségi terméskatasztrófa mellett a termelt borok minősége is általánosságban rendkívül rossz volt, addig a sörgyárak nemcsak hogy a sörárakat nem emelték, az általános dráguláshoz képest, hanem a régi jo-

minőségeket is meg tudták tartani.

A földművelésügyi kormány igen helyesen a fogyasztók segítségére siet és meg akarja rendszabályozni a direkt termő silány boroknak az él- vezetési célra való felhasználását. A kormány nem lehet elég szigorú eb- ben a tekintetben.

Szüret előtt állunk és minden az új terméstől függ. Az eddigi beérke- zett jelentések szerint országos át- lagban gyenge közepes termésre le- het kilátás, de mindenesetre sokkal nagyobb termésre, mint tavaly volt. Sajnos, a szőlők két-három héttel el- maradtak más normális évekhez ké- pest, ami lényegileg csupán azt je- lentli, hogy a meglévő amúgy is ren- kívül csekély borkészletek még job- ban ki fognak fogyni a megkészt szüretig, de minőségileg még mindent behozhat az ősz, ha megfelelő, ked- vező s főleg meleg időjárás lesz.

A tavalyi peronoszpóra katasztrófa után nem is volt kilátás sokkal na- gyobb termésre, mert az ilyen beteg- ség egy-két évig érezeti hatását Na- gyobb károkról az idén csak Tokaj- hegyaljáról jött értesítés, ahol sajnos, idén sem várható nagyobb termés, mint az elmúlt évben.

Vetőmagnaktárolják a margittai gazdálkodók hatvani buzáját

Nagyváradi. Saját tud. A Magyar La- pok annakidején beszámolt arról, hogy dr Patzkó Elemér képviselő augusz- tus 14-én panasznapot tartott Margit- tán. A panasznapon megjelent a kép- viselő előtt a margittai gazdák kü- lödtsége és arra kérte, hogy járjon közbe fajbuza termése különválasz- tás érdekében. A margittai gazdák urya- nis tavaly őszi kitűnő minőségű hat- vani vetőmagot kaptak és ebből a ve- tőmagból igen szép termés lett. Sze- retnék, ha ezt a termést további ne-

mesítésre használnak fel és nem ke- verték össze a többi összeszedett bu- zával. Dr Patzkó Elemér képviselő a földművelésügyi miniszter elé tárta a helyzetét és sürgős intézkedést kért. Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter most válaszolt dr Patzkó Elemér képviselőnek és tudatta vele, hogy tavbeszélőn utasította az illeté- kes hatóságokat a kérés teljesítésére. Ezek szerint a margittai gazdák faj- buzáját egész mennyiségében vetőmag céljaira használják fel.

Rózsaoilgyárat létesítenek Szegeden

Szeged környékén és különösen Uj- szegeden már évtizedek óta nagy ará- nyokban fejlődött a virág- és különö- sen a rózsatermesztés. A szegedvidéki és ujszegedi rózsakertészek nemcsak a helyi és környékbeli piacokat látták el nemes rózsákkal, hanem az elmúlt években nagyobb mennyiségű szegedi rózsza kivitelre is került.

Ezzel kapcsolatban évekkal ezelőtt az a terv is felmerült, hogy ne a vi- rágokat exportáljuk külföldre, amely- ből ott a legnemesebb parfümököt dol- gozzák fel, hanem a világhírű alföldi rózsatermesztés központjában, Szeged- en, nagyszabású illatszergyárat állít- sanak fel, amely a szegedi virágkul- tura egyszerű példányait maga dol- gozná fel s itt sajtolná ki az illóolá- jat is. Ezzel nemcsak sok munkásnak adnának munkalehetőséget, hanem megvetnék alapját az alföldi nagyjő- vőjű parfümgyártásnak is.

Az elmúlt hónapokban azonban a

szegedi rózsafeldolgozó parfümgyár újabb lelkes propagálóra talált dr Ko- csondy Gyula, a szegedi Kereskedelmi és Iparkamara miniszteri biztosának személyében, aki nálunk is jól is- mert, s aki a virágtermesztés ré- gi, kitűnő szakembere és aki a rózsza- termelésre és parfümgyártásra vonat- kozó szakismereteket Bulgáriában sa- jájtotta el, ahol, mint ismeretes, a rózsaoilgyártás nemzeti ipar.

A kamara miniszteri biztos a tervet dolgozta ki a szegedkörnyéki rózsza- erők kincsének kihasználása érdekében egy nagyarányú parfümgyár felállítá- sára is.

Dr Kocsondy Gyula rövidesen Olasz- országba utazik, hogy az olasz Rivie- rán is tanulmányozza a virágtermesz- tést és az ottani világhírű illatszeryá- rgyártást. Újabb tanulmányutja befe- jezte után tárgyalni kíván az érdekel- tekkal, nagyarányú tervének megvaló- sításáról.

Szóda víz
olcsón bármikor
higiénikusan otthon
készíthető.
Palackok és szénsav-
patronok kaphatók és
cserélhetőek

TÖRÖK

vas-, festék- és háztartási cikkek
kereskedésében.
Rákóczi-ut 2. — Bazar épület.

100 tagu ének- és zenekar a Koronázó Főtemplom gyűftésének szereplése elé

Ilyen nagy együttes Nagyváradon még soha nem szerepelt. Monstre- hangversenynek is mondhatnók. A felszabadulás évfordulóján fog szere- pelni egy esti hangverseny keretében a budavári koronázó templom ének- és zenekara. A székesegyház boltívei alatt fog végbemenni ez a nem mind- dennapi élmény, ott fog magasra tör- ni a hála éneke és az Isten dicsőíté- sének dalbajoglalt himnusza. Ez a magyaros keret, melyet a díszruhák fognak kölcsönözni ennek az ünne- pnek, emlékeztetni fog egy törté- nelmi eseményre. A hölgyek dísz- magyarjai, a csillogó katonai dísz- ruhák, a férfiak egyszerű fekete ma- gyar ruhája visszahozzák a régi idők vrszását.

A műsor két kiemelkedő száma ilyen történelmi levegőt tükröz visz- sza. Liszt Koronázási miséje. Micsoda fényt és pompát volt hivatva ez a gyönyörű mise kiegészíteni. Mint a békeidők fénykoráról, úgy beszél- lünk ezekről az eseményekről. Egy kis koronázási milliő lesz a székes- egyház belső képe. Egy miniatűr Vá- rad történelmi levegőjében.

Kodály Te Deuma, melyet Buda- várának török rabságból való felsza- badulásának 250. évfordulójára írt, lesz a műsor második kiemelkedő száma. Te Deumot zengünk mi is lé- lekben mi is az első évfordulóján magyar felszabadulásunknak és két- százötven éves fordulóján Budavár visszafoglalásának.

A mai nehéz időknek megfelelő ke- rete lesz ez a hálaadás. Elmaradnak a külső ünnepségek, mikor hős fia- ink a messze távolban küzdenek és szenvednek. Csak a lélek szárnyán ünnepeleink, a hála és könyörgés alá- zatos érzelmeivel. Hála a múltért és könyörgés a szebb jövőért.

Iskola cipők

utalványra és utalvány nélkül legjobb minőségben megérkeztek

Reichard Dezső és Fia

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30,
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Vasárnapi szám 16 fillér.

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem
adunk vissza

MIKOR KELL SÖTÉTITENI?

(MTI) Az elsötétítést augusztus 30-án
19 óra 30 perckor kell végrehajtani és
5 óra 5 percig tart.

Aranyfogadalom az Orsolya-Zárdában

Lélekemelő ünnepség tanuja volt a nagyváradai Orsolya-zárda kicsi temploma, melynek restaurálása éppen ez alkalomra készült el. M. Alphonsa Cuny szerzetes tanárnő ünnepelte fogadalmának 50 éves évfordulóját. A gyönyörűen újrafestett kápolna megtelt ünneplő közönséggel és hálás tanítványok seregével. Az ünnepi misét dr. Pataky Arnold prelátné és apát, a budapesti egyetem tanára mondotta fényes papi segédlettel. Szívbemarkolóan festette meg a jó szerzetesnő példaképét, melynek mintaképe volt mindig M. Alphonsa. Franciaországból szmazzott ide. Befejezésül azért francia nyelven szólott pár szót hozzá, kiemelve 33 év kapcsolatát, mely az ő személyéhez és családjához fűzi, kiki közül már csak egy paptestvére él Nancyban. Ez a kedves figyelem anyanyelvén nemcsak a jubilánst hatották meg könnyekig, de a jelenlevőket is.

A szentáldozás előtt remegő hangon hangzottak el ajkairól magyarul a fogadalom szavai és szentelte vele további életét is, az eddigi áldásos tevékenység után, az Istennek, rendjének és a magyar leánylkek nevelésének.

Az ünnepi szentmise után a zárda nagyertermében köszöntötték a jubilánst rendtestvérei és hálás tanítványai, elhalmozva virágerdővel és ajándékok tömegével.

Az értékbiztosítás, amelynek tárgya a postai értéküldemények, különösen bankok, takarékpénztárak és általában mindazon vállalatok számára jelent tetemes költségmegtakarítást, amelyek üzletükörébe készpénz, értékpapír, kinem sorsolt sorsjegy, hitellevelek, váltók, stb. postán történő továbbítása tartozik. Az értéküldemény biztosítási díja ugyanis sokkal alacsonyabb, mint a postai értékdijszabás. A biztosító intézet szavatossága pedig kiterjedtebb, mint a postáé. Az 1857-ben alapított legrégebb magyar biztosító magánvállalat, az ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG (központja: Budapest, IV. Vigadó-tér 1.) helybéli főigazgatója, illetve képviselője készséggel ad felvilágosítást minden biztosítási vonatkozású ügyben.

AZ IDEI BUZATERMÉS JÓVAL FELÜLMULJA A TAVALYIAT. Vichyből jelent a NTI: Az idei búzatermés eredményéről még nem tettek közzé jelentést. A cséplési jelentésekből kitűnik, hogy az idei termés a tavalyit felülmulja, de 30 százalékkal alatta marad a rendes átlagos termésnek.

Ma van a Hivatásszervezet kulturstje. Többször megemlékezett már a Magyar Lapok arról, hogy a Hivatásszervezet augusztus 31-én este fél 9 órai kezdettel kulturstet rendez a Legényegylet nagyertermében. A kulturstetével kapcsolatban ünnepli meg a keresztény és nemzeti alapon álló munkásság a bécsi döntés évfordulóját is. A kulturstet részletes programja egyébként a következő: Színrekerül Kárpáti M. Géza két szindarabja, a Hazatérés és az Elsodort ember a szerző rendezésében. Sándor Edith énekszámai és Lakatos Gyula szavalata képezik a műsor többi részét. A tehetséges műkedvelő gárda tagjai: K. Them Juci, Szalay Ilona, Mangra Ila, Mangra Anna, Tolnai Erzsébet, Nagy Magda, Nagy Mária, Miklós Bözsike, Szathmari Tibor, Szénási Jenő, Lakatos István, K. Vajda Ferenc, Fehérvári Elemér — minden igyekezetükkel azon voltak, hogy a rák nézve olyan emlékezetes napon, a mai komoly időknek megfelelően bensőséges ünnepet szerezhessenek.

ÜGYVÉDI HIR. Dr. Erdei Gábor budapesti ügyvéd irodáját Budapestről Nagyváradra Rimanóczy utca 11. szám alá helyezte át.

BELGIUM HÁBORUS VESZTESÉGE. Zürichből jelentik: (B. T.) A Neue Zürcher Zeitung jelentése szerint Belgium háborus vesztesége a következő: 8500 halott, 15584 sebesült, 200.000 fogoly. A foglyok közül 120.000-et szabadonbocsátottak. A polgári lakosság közül tízezeren vesztették életüket. Másfélmillió polgár Franciaországba menekült. Ezek nagyrésze most is ott tartózkodik (MTI)

A nagyváradai Tűzharcos Szövetség felhívása. Felkérjük az alanti Tűzharcos bajtársakat, hogy igazolvány, jelvény és tagdíj címén 4.50 pengőt lefizetni sziveskedjenek, miután a felvétel iránti kérelmüket a Magyar Tűzharcos Szövetség Országos Központja, Budapest, elfogadta: Mogyorósi József, Zombori Lajos, Dajka Lajos, Szeghalmi Lajos, Kiss István, Varga Ferenc, Török Károly, Balogh Albert, Pásztor Ferenc, Nagy Pál, Kovács Mihály, Steiner Péter, Demján István, Ladányi Károly, Turkás László, Szakáts Jenő, Nilgész Jakab, Gerlach János, Pollmann József, Lenics Géza, Fekete Ferenc, Dézsi János, Borbély Gyula, Hegyesi Gyula, Kosztán János, Szűcs István, hegedős Gécz János, Bródy Gábor, Buzás Miklós, Magyar Ernő, Abrudán János, Stein Miklós, Palotás Antal, Körösi János, Györfi István, Gantser István, Balogh János, Papp Demeter, B. Kiss Sándor, dr. Rojti Mihály, Dorsinszki Lajos, Sárközi Lajos, Horváth Lajos, Mikula György, Raska László, Zsák Ferenc, Lakatos Sándor, Dani József, D. Nagy György. — A „Katonaviseltek” közül: Bonyhay Kálmán, Lukács Lajos, dr. Fényes Elemér, dr. Váradi és micskei Baranyi Ödön, Pataki Balázs, Nagy Gyula, Henning Károly, Zsilinszky István, Pászta Gyula, Horváth Ferenc, Felicides Béla, Sutvák Mihály, Kávássy Sándor. Elnökség.

LETARTÓZTATTAK KÉT ÁRDRA-GÍTÓ ZSIDÓ SZÖVETKERESKEDŐT. Budapest, az Új Nemzedék jelent: A budapesti ügyészség valuta osztálya közli, hogy két zsidó kereskedőt előzetes letartóztatásba helyeztek, mert 20.55 százalékkal drágábban adták a szövetet a megállapított árnál. A kereskedők mintegy 400.000 pengő értékű készletét lefoglalták.

Az unitáriusok közleménye. Folyó hó 31-én délelőtt 10 órai kezdettel is-tentiszteletet tartunk a Sal Ferenc-u. 9. szám alatt a Magyar Ház dísztermében. — Híveink figyelmébe: a lelkész a napnak bármely órájában híveinknek rendelkezésére áll, lakása Szaniszló-utca 34. szám. Telefon szám: 19-36. — Folyó hó 31-én délután 4 órai kezdettel nőszövetségi gyűléssel kapcsolatos összejevetelt tart a nagyváradai unitárius nők szövetsége a Sal Ferenc-u. 9. sz. alatt. Az összejevetelre minden testvérünket szeretettel elvárunk. — Nőszövetségi összejevetel után a Dávid Ferenc Egylet ifjúsági tagozata tart összejevetelt, melyre a vezetőség minden ifjút szívesen lát, felekezeti különbség nélkül.

Elmarad az alsózsuki lövészény. Kolozsvárról jelentik: Az EMGE közli, hogy az Orlovások Szövetkezetének szeptember 7, 8, 11-re tervezett zsuki lövészényei, a Zsukon fellépett mirigykórra való tekintettel — elmaradnak.

Iskolai hír. A Major Ákos áll. eng. nyilv. jogu gyorsírási és gépirási szakiskolájában a beiratások 1-9-ig tartanak. Tantárgyak, egységes magyar gyorsírási, 10 ujjas, vakírásos gépirás, kereskedelmi levelezés, magyar helyesírás. Állásban levőknek esti tanfolyam. A 10 hónapig tartó szaktanfolyam államvizsgálattal zárul, melyről a vizsgáló bizottság közérvényes állami bizonyítványt ad. A Szilágyi Dezső-u. 12. sz. a. megnyitott, modernül berendezett szakiskola kiképez gyorsírástanítóvá és gépirástanítóvá is.

A Székely Hadosztály Egyesület tagjai közül állandó zsakoló munkásokat keresünk (malomba). Jelentkezni Boldizsár háznagnál, Rimanóczy-szálloda.

A Nemzeti Munkaközpont nagyváradai elnökségének felhívása. A szeptember 6-iki ünnepély előkészítésének megbeszélése végett felhívjuk a szakcsoportok vezetősegeit, valamint az üzemi megbízottakat, hogy szeptember 1-én, hétfőn este 7 órakor a Munkáshonthonban okvetlen jelenjenek meg. Becsülettel! Nemzeti Munkaközpont elnöksége.

FELOSZLATTÁK A BELGIUMI SZABADKÖMÜVES PÁHOLYOKAT Brüsszelből jelenti a Német TI.: Belgiumban feloszlatták a szabadkőműves páholyokat és az ezekhez hasonló titkos szervezeteket. A szervezetek vagyonát a belga állam elkobozta. Mindenféle újabb titkos szervezet alakítása szigorúan tilos. A rendelet ellen vétőket szigorúan büntetik. (MTI.)

A kolozsvári egyetem orvoskari dékani hivatala ezúton is tudomására hozza az érdekelteknek, hogy miután a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a beiratkozások kezdőpontját szeptember 22-ben, az előadásoké pedig október 7-ben állapította meg, az I. orvosi szigorlat első részére (fizika, kémia) szeptember 23-án délután 4 órakor, az I. orvosi szigorlat második részére (anatomia, szövettan, élettan) pedig szeptember 23-án délután 4 órakor az orvoskari dékani hivatalban kell jelentkezni.

Ertesitem az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy őszi

colectióm bemutatását megkezdtem

„Femina” kalapszalonn
Rimanóczy-utca 10.

Cserépkályhák
Átrakom modern fa- és szénfűtéses vagy Hardtmuth rendszerre. Reggel még 18 fok melege lesz.
TESTA cserépkályha lerakal
Szaniszló-u. 68.
Telefon 14-94

Fényképészeti cikkek eladási áral. A Hivatalos Lap legújabb szám az országos árelenőrző kormánybiztosság rendeletét közli a fényképező és fényképészeti cikkek, ezek alkatrészei és tartozékai, továbbá fényképészeti filmek és lemezek forgalombahozatalánál a nagy- és kiskereskedők által felszámítható legmagasabb bruttó haszonkulcs megállapítására vonatkozólag. Ez a haszonkulcs nem lehet több nagykereskedőnél a kiskereskedő részére történő eladásnál 20 százaléknál, a kiskereskedőnél a fogyasztó részére történő eladásnál pedig 33 egyharmad százaléknál.

Felhívás. A Budapesti Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásárra 50 százalékos utazási és egyéb kedvezményt biztosító igazolványok az Ipartestület hivatalában kaphatók. Az Ipartestületi Elnökség.

Az Őszi Vásáron mutatják be a szovjet fronton zsákmányolt tárgyakat. Budapest, az Új Nemzedék írja: Megérkezett a honvédség szovjet harctéri zsákmányának első küldeménye. A zsákmány egy részét külön kiállításon mutatják be az Őszi Vásáron.

Visszahozták a váradi vonatvezetők zászlóját Szolnokról. Nagyvárad. Saját tud. Lapunk tegnapi számában megirtuk, hogy a megszállás előtti virágzó, de azután tönkretett nagyváradai vonatvezetők temetkezési és koszoru egyesülete zászlóját ünnepélyesen újra avatják. Sajnálatosan félreértett információ nyomán azt irtuk, hogy a zászlódat és tartóját mentették át Szolnokra, holott a zászlót sikerült Váradon rejtették el. Eszerint a zászlót fogják legközelebb visszahozni és újra birtokba venni.

Kádársegédeket

bükkfa konzervhordók
készítésére felveszek

Lendáczy Sándor kádár-
mester Szeged, Kossuth Lajos
sugár út 99 sz.

Felhívás a tömegtermelő cipésziparosokhoz

Ertesítjük az összes piacon áruló cipésziparosokat, továbbá a tömegtermelő (exportos) iparosokat, még abban az esetben is, ha munkásaik létszáma a tizenkettőt meghaladja, hogy az anyagigénylés szempontjából sürgősen jelenjenek meg szakosztályunk irodájában délelőtt 10—1 óráig és hozzák magukkal a következő iratokat: az iparjogositványt, az OTI legutóbbi fizetési meghagyását és az összes birtokukban lévő zöldutalványokat.

Ismételten kérjük a fenti iparosokat, hogy saját érdekükben sürgősen tegyenek eleget felhívásunknak, nehogy anyagellátásukban fönnakadás történjen.

Továbbá értesítjük azon tagjainkat, akik szaktanfolyamunkon részt óhajtanak venni, hogy tanfolyamunk rövidesen megkezdődik. Néhány jelentkezőt még elfogadunk.

Cipésziparosok Szakosztálya
Mezey Mihály-utca 4

Belvárosi mozgóban
Broadway melody 1940

Pazar kiállítás, soha nem látott attrakciók filmje.

Elenor Powell, Fred Astaire, Georg Murphy.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
A leányvári boszorkány

Szerelmem, virtus, diákcsiny.

Lovik Károly kitűnő regényének filmváltozata.
Pótkép, Híradó.

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Apolló filmszínházban
Vasárnap utóljára: Jávor, Szelezky Zita
Pusztai szél

Stan és Pan 2 felvonásos burleskje: Hamvazószerda. — Hétfőn: Fegyverben a világ.

Hirdetmény

Tudomására adjuk a t. utazóközönségnek, hogy a fűzetjegyek árai f. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg a következők lesznek:

- a) 10 drb szakaszjegyet tartalmazó jegyfűzet . . . P 1.30
 - b) 10 drb vonaljegyet tartalmazó jegyfűzet . . . P 1.60
 - c) 10 drb egyszeri átszálló jegyet tartalmazó jegyfűzet P 1.80
 - d) 10 drb kétszeri átszállásra jogosító jegyet tartalmazó jegyfűzet . . . P 2.—
- Nagyvárad, 1941 augusztus 29.

Nagyvárad Városi Vasút R.-T. Üzletigazgatósága.

Szülők figyelmébe!

Intézeti fehérneműk, egyenruha anyagok, kabátok, kötények, harisnyák, legelőnyösebb beszerzési forrása

Czillér Imre

Nagyvárad, Szt. László-tér 2
Telefon: 21-09.

Magánlevelek és postautalványok is küldhetők Romániába

Budapestről jelenti a MTI: A posta vezérigazgatóság közli: A román posta forgalomban önállóan hozott korlátozásokat enyhíti. Ezentúl Romániába a következő postai küldemények küldhetők: közönséges levél, képeslap, levelezőlap, névjegy, nyomtatvány, értéknyilvántás nélküli csomagok, postautalványok. A küldeményeket a román cenzura ellenőrzi. A hivatalos levelekre és a diplomáciai testületek levelezésére ez nem vonatkozik. A román posta a küldeményekért nem vállal felelősséget.

Asszonyoknak, leányoknak — Hosszabb lesz a szoknya!

Bécs, 1941. augusztus hó „K. K.” — *Inter arma silent mufajdalmában az ókori költő. A két-ezeréves szállóige — meg kell hagyni — sok igazságot takar, de mint ahogy az életben sok minden változik az idők folyamán, úgy a klasszikus megállapítás sem örökéletű. Legalább is nem a — divat országában.*

... mert reméljük, azt senki nem meri kétségbevonni, hogy a divat — költészet! Hogy a divat — művészet! Hogy a divat — kultúrjelenség! A háborúk pedig mindig termékenyítőleg hatottak a mindenkori divatra. Ki hitte volna, hogy a fantasztikus páncélokba préselt „darázs derekak” ellen valaha is eredményes harcot lehet indítani? A háború nélkülözése, a dolgozó nő fogalmának megszületése, az ezzel járó szükségszerű kényelmi előfeltételek elsöpörték, elfújták, mintha sohasem is lett volna egyeduralkodója az utcaporát felkavaró „bortnis” hosszúsoknyával egyetemben.

A divatközpont Páris meghalt, megszűnt, háza becsuktak és híres műtermei nem működnek. A fény városának királynői szereplése megszűnt és éppen úgy, mint valamikor a világ közepének (és méltán annak) nevezett metropolisz politikai jelentősége nullára csökkent, átadva helyét a kezdeményezést Berlinnek, megszűnt divatjelentősége is és csúllaga hanyatthomlok zuhant le a firmamentről az új nap: — Bécs feltörő fénye élől.

Már az elmúlt századokban is Páris és Bécs vetekedtek a divat terén. A múlt század vége a francia főváros győzelmét hozta. De az idők változásával sok minden megváltozott. A fiatal Németország hatalmas belső ereje új energiát kölcsönzött a lefcjtott bécsi divattörekvéseknek. A bécsi varrónők és tervezők százai dolgoztak eddig a francia divatkirályok műtermében. A háború hazahozta őket és itthon nem ültek tétlenül. Az állam tökéletesen magáévá tette néhány nagyszerű álmódzó tervét és így született meg a bécsi történelmi Lobkovitz-palotának remek falai között a „Haus der Mode” társaság, amely nem foglalkozik üzletekkel, csak egyetlen célja van: évente négyszer rendezendő reprezentábilis Divat-hetével ismertté tenni a bécsi divatot.

Az augusztus végén kezdődő divathét több figyelemreméltó őszi ujdonságot hoz ki. Annyi máris biztos, hogy

a szoknya mintegy három ujjnyira nyúlik térdén alul sport- és kosztümtervezéseknél. Az úgynevezett délutáni és utcai ruha talán egy gondolattal hosszabb és előkelő, komoly formákat ölt.

Hölgyeink örömeire elárulhatjuk azt is, hogy általában nem sokat kell alakítani az őszi-téli szövetruhákön, ezzel szemben a télikabátok és bundák sokszor drékbaszabottak, aminek majd sok karsú asszony fog örülni.

SZÍNHÁZ

Pulnik Bálint megkapta a szinigazgatói engedélyt

Budapestről jelenti a MTI: A vallás-és közoktatásügyi miniszter az 1941—42. színiévadra 1941. szeptember 1-től 1941. auugusztus 31-ig Nagyváradra az engedélyt Pulnik Bálint szinigazgató részére megadta. Nagyváradon kívül a váradi szintársulat állomáshelyéül még Ungvárt és a gyulamegyei városokat kapta.

Kolozsvarról jelentik: A kultuszminiszterium döntött a vidéki szinigazgatóknak kiadott működési engedélyekről. Erdélyi — a vidéki színjátszás szempontjából, nem számítva bele természetesen a kolozsvári és a nagyváradai társulatokat — három kerületre osztották. Alább közöljük a koncessziókat kapott vidéki szinigazgatók neveit, utána pedig zárjelben a működési területeket feltüntető városokat. Itt meg kell jegyeznünk azt is, hogy az egyes erdélyi vidéki szinigazgatók működési területéhez több anyországi város és község is tartozik.

1. Turóczy Gyula (Marosvásárhely, Nagybánya, Gyergyószentmiklós, Kézdivásárhely, Sepsiszentgyörgy, Csikszerecs, Szászrégen, Székelyudvarhely)

2. Szabó Hangya Márton (Beszterce Dés, Margitta, Szamosújvár, Szilágyosmlyó, Técső, Zilah, Nagyszőlős, Beregszász, Nagykároly, Huszt, Tiszauj-lak).

3. Sarkady Gusztáv (Bereg megyétől a székely vármegyékig az összes fennmaradó városok és nagyközségek).

Brada Rezső balettmeister, a m. Kir. Operaház tagja, magánbalettista a dómán a beiratások megkezdődtek. BUDAPEST, VI. Jókai-tér 8. Kérjen prospektust!

1. Bolero, sima szoknya ferde vonalú zsebekkel, végiggombolt bluzzal

Budapest hölgyei berlini modelleket viselnek

2. Klasszikus for máju kosztüm, sportszerű zsebekkel, szemberáncos szoknyával. A kosztüm nehéz, kék santung selyemből készült

3. Délelőtti kosztüm nehéz santung-selyemből, egysoros gombolással, rádolgozott zsebekkel

Mikor vehetjük igénybe az átalakítási és tatarozási adókedvezményt?

— A Háztulajdonosok Szövetségének adóügyi tájékoztatója —

A Háztulajdonosok Szövetsége adóügyi tájékoztatója

Azt tapasztaljuk, hogy a háztulajdonosok között igen sokan kívánják igénybe venni az átalakítási és tatarozási adókedvezményt és ezen kedvezményektől elesnek azért, mert nincsennek tájékoztatva a 140.000—1941. számú rendelet rendelkezéseiről.

Nevezetesen előbb elvégzik a számfélt átalakítási és tatarozási munkálatokat és csak ezután kívánják az ezekre vonatkozó adókedvezményeket kieszközölni.

Ez az eljárás azonban téves.

Nem minden épületátalakítás jogosít az átalakítási adókedvezménynek igénylésére.

Visszont a rendelet — és főleg a vizszozatolt területeken — oly sok átalakításra engedélyezi ezt a kedvezményt, hogy azt a részletes felsorolást, amelyben ezen munkálatokat körülírja, egy hírlapi cikk szűk keretében fel sem sorolhatjuk.

E helyett azt ajánljuk, hogy mindazok, akik ezeket az adókedvezményeket igénybe venni kívánják és a munkálatok esszüközését azok elnyerésétől teszik függővé, esetenként hírtalassák el azt, hogy joguk van-e az adókedvezmények kérelmezésére.

Mégis általános felvilágosítás kedvéért megjegyezzük, hogy a kedvezmények megilletik a lakásoknak, üzlethelyiségeknek, illetőleg irodáknak felosztása, esetleg összevonása, avagy üzlethelyiségeknek és irodáknak lakásokká, illetőleg lakásoknak üzlethelyiségeké, irodákká átalakítási munkálatait.

A rendelet megjelenése óta jelentkező lakáshiány azonban kétségtelenül utját fogja állani a lakások száma csökkentését célzó átalakítások kedvezményezésének.

A rendelet szerint továbbá a villanynak, a vízvezetéknek, a csatornának a bevezetését, a fürdőszobáknak, a vízöblítéses klozeteknek, a személy- és teherlift létesítését tárgyzó munkálatok szintén kedvezményezésre tarthatnak igényt.

A légóltalmi óvóhelyeknek az előírt szabályok mellett létesítése szintén alapot nyújt ezen kedvezmény igénylésére.

Özv. Popa Mihályné születt Pajkossy Etelka, ugy a maga, mint a család nevében a fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy szeretett férje

POPA MIHÁLY
nyug. városi tanácsos

60 éves korában, hosszas és kínos szenvedés után, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, visszaadta nemmes lelkét Teremtőjének.

Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz az olasz temető Haller kápolnájából a görögkeleti egyház szertartása szerint.

Minden külön értesítés helyett.

De viszont ezek és a még itt fel nem sorolt többi átalakítási munkálatok sem feltétlenül eredményezhetik az adókedvezmény megadását.

Ez ugyanis csak akkor engedélyezhető, ha a munkálatok beruházási költségei elérik, vagy meghaladják a rendeletben megszabott méreteket.

MILYEN ÖSSZEENEL KEZDŐDIK A KEDVEZMÉNY?

Ehhez az szükséges, hogy az elfogadott átalakítási összegek elérjék:

1. az állandóan adómentes házaknál az épület belső köbtartalmához viszonyítva a köbméterenkénti 250 pengő beruházást,

2. családi házaknál a munkálatok befejezése évére megállapított adóalap 30 százalékát.

Családi házaknak a rendelet értelmében azt a házat kell tekinteni, —

amelyben a házmesternek és egyéb alkalmazottnak a lakásán kívül legfeljebb 3 lakás van és illetve, ha több lakás van, azokat a háztulajdonos, vagy hozzátartozói használják.

Minden más házat bérháznak kell tekinteni.

3. Bérháaknál és szállodáknál az adókedvezmény akkor igényelhető, ha a beruházási költségek a munkálatok befejezése évére megállapított adóalap 30 százalékát elérik.

4. az egyes bérbeadás útján hasznosított bérlemények átalakítása esetében a beruházási költségeknek el kell érni a köbméterenkénti 2 P 50 fillért.

Ezek alól a rendelkezések alól a rendelet kivételeket is állapít meg, de ezek ismét az esetenkénti mérlegelést teszik szükségessé.

Ha ezek a feltételek megállapíthatók, akkor az átalakítani kívánó tulajdonos az átalakítási költségek 50 százalékáig és illetve az egynegyed részéig terjedő tatarozási költségek 25 százalékáig terjedő adómérséklést kérhet, akként, hogy ezt az öt terhelő hazadokból, rendkívüli pótlékokból és közszéri pótladokból 10 félév alatt vonják le.

(Folytatjuk)

Fotokópiáját

percek alatt
REVUE FOTO
készíti

Rákóczi-ut 3. Hevman udvar

Hogy vannak képességek a csapatban, azt megmutatta az idény végén, amikor nagyszerű eredményeket ért el idegen csapatok ellen. Vasárnap a hazai pálya előnyével, a hazai, igen lelkes közönség biztatása mellett szállnak a küzdelembe, nem reménytelen a helyzetük. Mindenesetre jó kis mérkőzés lesz vasárnap délután az erzsébetligeti pályán.

CAS Sarkad—

Kolping-Egyetértés

Vasárnap délután 5 óra kezdettel a Rhédey-kerti pályán kerületi II. o. bajnoki mérkőzés lesz. A Kolping-Egyetértés látja vendégül a bajnokság során a sarkadi cukorgyár csapatát.

Aradi menekültek tisztelegnek az Országzászló előtt a felszabadulás évfordulóján

Köztudomású, hogy szeptember 6-án csendes ünnepléssel üljük meg felszabadulásunk első évfordulóját. Ezen a napon megtelnek a templomok és a szívek imádsággal, hálaadással. A külső fény és dísz elmaradása csak emelni fogja a bensőséget, az igazi, lelki ünneplést.

Délután három órakor az egész országban megkondulnak a harangok és egy perces zugással figyelmeztetnek minden magyart arra, hogy egy évvel ezelőtt ezen a napon dőlt le kelet felé a magyar és magyar közé emelt trianoni határ. Egy percnyi néma magabeszállással ünnepli az ország ezt az áldott napot. Megáll a munka mindenütt és imádság száll a Mindenhatóhoz.

Ezt a néma percet használja ki a Nagyváradon élő aradi menekültek csoportja, hogy áldozzon a felszabadulás emlékének. Három órakor, a harangzúgás alatt megjelennek az Országzászló előtt és megkoszorúzzák azt.

Felhívás a 37-es és 139-es bajtársakhoz

A bajtársi találkozónk e hó 31-én vasárnap d. e. 11.30-kor lesz a szokott helyen, amikor is kérjük úgy az Ezrednap-, mint az Emlékműbizottságokat és a gyűjtőívvel rendelkező bajtársakat, hogy rövid megbeszélésre okvetlen megjelenjenek.

Elnökség.

Megkezdődtek a beiratások

Major Akos szakiskolai igazgató nyilvános jogu, áll. eng. gyorsíró és gépirószakiskolájának 1941—42. iskolai év szaktanfolyamára. Jelentkezéseket szeptember 9-ig vesznek fel. Tantárgyak, egységes magyar gyorsírás, 10 ujjas ritmikus, vakírásos, gépirás, kereskedelmi levelezés, helyesírás. Államvizsga, közérvényes állami bizonyítvány. Külön kezdő, haladó és beszédíró csoportok. Előkészít gyorsírás, gépirás és széptástanítóné. Kérjen tájékoztatót. Modern berendezés. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 12. Állasközvetítés.

SPORT

Felhívás Nagyvárad sporttársadalmához

A Nagyvárad Atlétikai Club, melynek labdarúgó csapata az elmúlt bajnoki évben elért eredményei alapján a NB I. osztályba és a magyar labdarúgás élvonalába küzdött fel magát, jövő sorsa és minél eredményesebb munkássága érdekében felhívással fordul Nagyvárad sporttársadalmához.

A Nagyvárad Atlétikai Club szeretettel hív és vár tagjai sorába minden igaz magyar embert, aki Nagyvárad labdarúgó sportjának sorsát szíven viseli s bármilyen csekély mértékben kötelességének érzi résztvenni abban a munkában, amit a Nagyvárad Atlétikai Club vezetősége és jelenlegi tagjai, főként pedig játékosai végeznek.

Szent László ősi városának a magyar labdarúgásban elfoglalt előkelő helyét minden körülmények között biztosítanunk kell, ehhez azonban nem elég a vezetőknek az áldozatkészsége, a játékosoknak a lelkesedése,

szükségünk van a nagyvárad sporttársadalom megszervezésére, egyékövácslására, a labdarúgást szerető sportemberek bekapcsolására egyesületünk életébe.

Ezekben a sorokban és ezzel a felhívással a Nagyvárad AC tagtoborzást indít és hirdet. Az egyesület szélesebb alapokra óhajtjuk fektetni hogy

a dicső múlthoz méltóan szerepelhessünk a Nagyvárad futball-

kultúráját a megnagybódott ország labdarúgó sportjának élvonalában a legeredményesebben szerepelhessünk.

Igényt tartunk és szükségünk van minden nagyvárad magyar sportember szeretetére, érdeklődésére, áldozatkészségére és rajongására, hogy az előttünk álló rendkívül súlyos feladatokat sikerrel tudjuk megoldani. Ezért fordulunk Nagyvárad sporttársadalmához s ezért kérjük, hívjuk a mérkőzéseinket látogató közönséget, hogy lépjen sorainkba és erősítsen minden tekintetben munkánkban.

A Nagyvárad AC az Elektromos Művek SE beolvastása folytán hatalmas megerősödött, azonban mi még tovább akarjuk vinni az erősítést, a belső megerősödést s társadalmilag is meg akarják szervezni az egyesületet.

A tagtoborzással kapcsolatban kedvezményt akarunk biztosítani azoknak, akik tagjaink közé lépnek és ezzel megteremtik nemcsak a lelki, hanem a valóságos kapcsolatot is az egyesülettel.

Az újjászervezéshez és belső megerősítéshez kérjük Nagyvárad sporttársadalmának nemcsak megértő szeretetét, készségét, hanem munkáját és tevékenységét is.

Lapunk legközelebbi számában részletes felvilágosítást adunk a tagtoborzás lebonyolításáról.

Szebb jövőt!...

Nagyvárad Atlétikai Club
elnöksége.

Nagy küzdelem ígérkezik a vasárnapi Törekvés találkozóán

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap Nagyvárad sem nélkülöz jó sportműsort. A nap főeseménye a két Törekvés találkozója az erzsébetligeti pályán. A piros-feketéknek igen meleg napjuk lesz vasárnap, hiszen az NB-ből most kiesett egyik legerősebb

együttessel kell megmérkőzniök. Annak ellenére, hogy két kiváló játékosát elveszítette a fővárosi csapat, ma is tekintélyes játékerőt képvisel és egyik esélyese a bajnokságnak.

A nagyvárad csapat ennek tudatában készülődött a nagy mérkőzésre.

RÁDIÓ

Szerda, szeptember 3.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, éntrend és hanglemek.
10.00 Hírek.
10.20 Kétszázéves furcsaságok. Irta Matolay Tibor. Felolvasás.
10.45 Hogyan került Buda török kézre? Irta Fihás Nándor. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 Linczyk László szalonzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Művészlemek.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerrárak.
15.20 Szórakoztató zene hangfelvételtől.
16.15 Hogyan lesz a kukoricaivéből s a gyékényből értékes kereskedelmi áru? Közvetítés a győrmegyei Fehértől. Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Beszélőzenekar.
18.00 A szivbajok és a gyermekkor. -- Kiss Pál dr előadása.
18.25 Pertis Pál cigányzenekara.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Kalotaszegen 1941-ben. Radnainé Szörödi Ilona előadása.
20.50 Bumerang. Vidám hangjáték. -- Irta Tokaji György. Rádiószinpadra átdolgozta Barabás Pál.
21.40 Hírek.
22.10 Részletek Verdi Ermanj e operájából. Hanglemek.
23.50 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Horváth Rezső cigányzenekara.
24.00 Hírek.

Csütörtök, szeptember 4.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, éntrend és hanglemek.
10.00 Hírek.
10.20 Mórincz Pál elbeszélései.
10.45 Gondolkoznak-e az állatok. Irta Fazekas István. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 Weidinger Ede szalonzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 A 15. honvédegyezred zene-kara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerrárak.
15.20 Mursi Elek cigányzenekara.
16.15 Ruszin hallgatónknak.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 A Rádió Zenekara.
18.10 Séta az őszi lakberendezési vásáron. Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
18.30 Vécsey Ernő jazz-zenekara.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Marik Irén Liszt-műveket zongorázik.
19.45 Külügyi negyedóra.
20.00 Menetelnek a finn katonák Finn indulók hanglemekről.
20.35 A japán-amerikai háború küszöbén. Csizsár Béla előadása.
20.30 Az opera születése. Mattyók Klára előadása.
21.40 Hírek.
22.10 Farkas Jenő cigányzenekara.
22.45 Szalonötös.
23.00 Hírek német, olasz, angol és

Nagyvárad

thj, város új utcaelnevezéseivel
megjelent térkép ára:
fekete nyomással 1.60 P
színes nyomással 2.—

francia nyelven.
24.00 Hírek.

Péntek, szeptember 5.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, éntrend és hanglemek.
10.00 Hírek.
10.20 A KISOK feladata, intézményei és munkája. Irta Berek István Ferenc. Felolvasás.
10.45 Görösök a gyermekkorban. Irta: Barabás Zoltán dr egyetemi magántanár. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 Országos Postászenekar.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 A Rádió Zenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerrárak.
15.20 Szűcsborus Etelka énekel zongorán kíséri Laurisn Miklós.
15.40 Mit főzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
16.15 Északi szovjet-vizeken. Kaposi K. Ödön előadása.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Melles Béla-zenekar.
18.05 Német bors. Horváth Henrik előadása. A verseket Várkonyi Zoltán mondja el.
18.30 Táncclemek.
18.40 Sportközlemények.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Cselényi József magyar nótákat énekel, kíséri Toki-Horváth Gyula cigányzenekara.
19.45 Árpádházi holdog Margit. Uzdóczy-Zadravetz István püspök előadása.
20.10 Székesfővárosi Zenekar.
21.40 Hírek.
22.10 Világjáró artísták között. Hangképek a Sarrasani cirkusz műsorából. A közvetítést Budinszky Sándor vezeti.
22.35 Sthymmel Miklós tánczenekara.
18.35 Dömötör Tibor hegedül zongorán.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Horváth Elemér cigányzenekara muzsikál.
24.00 Hírek.

Szombat, szeptember 6.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, éntrend és hanglemek.
10.00 Hírek.
10.20 Az olasz újságírás. Hegedüs Nóra előadása.
10.45 Mit nézzünk meg? Ikarusz márványszobrárt a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Erdélyi Gizella dr. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.30 Levante rádióféltóra.
12.00 Himnusz.
12.10 Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Művészlemek.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerrárak.
15.20 A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara.
16.10 Ifjusági rádió. Bucus a szünidőtől. Tarka délután. Irta és vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 A Rádió Zenekara. Hangfelvétel.
18.10 Kolozsvár régi nagyurai. Irta Rozsnyai Kálmán. Felolvasás. Kisérettel.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Házibál. Kóváry György vidám jelenete. Közreműködik Dayka Margit és Jávör Pál.
19.40 Szimfónikus jazz-hangverseny.
20.40 Az ismeretlen Vaida János. Összeállította Bóka László. A verseket Timár József mondja el.
21.10 Hanglemek.
21.40 Hírek.
22.10 Sára Elemér cigányzenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Buttola Ede tánczenekara.
24.00 Hírek.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér,
Alláskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

HUNNIA
nagyszállóban
kényelmesen berendezett
hónapos szobák kiadók.

KIADÓ 2 egymásbanyiló elegánsan butorozott utcai szoba szeptember 1-re, Csengeri-utca 2. 262

Üres utcai szoba különbejáratú kiadó azonnal. Hitler-u. 41. Erdekldöni: Szigligeti-u. 22. alatt. 275

Lakótárs urat keresek szép tágas, előszobás utcai szobába. Sztaroveszky-utca 12. 277

Adás-vétel

Öltözködni olcsón csak Molnár használt ruha üzletéből lehet Bémer-tér 1. (udvarban). Magas árat fizetek használt ruhákért. 182

Aranyat briliáns, ezüstöt magas aron veszek. órák, ókszert javítók Gvengye István ékszerész. Rákóczi ut 19.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a **MAGYAR LAPOK**-at.

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay órás és ékszerész. Nagyvárad. Rákóczi-ut 6.

Eladó hatszobás, három fürdőszobás magánház. Schlauch-térhez közel. -- Erdekldöni déli órákban. -- Közvetítők kizárva. -- Cim: Rudolf Mosse hirdetőirodában, Bazárépület. 279

Mindennemü arany ékszer és ezüst tárgyak vásárlása és eladása. Mészáros-u. 4. szám, udvarban. -- Schwartz ékszerész.

Prima édes uradalmi torna eladó. Sal Ferenc-utca 6. Telefon 15--12. 296

ALIG használt ebédlő perzsaszőnyeg fűszla gyapjuból és egy 14 kvadratos kopott szőnyeg olcsón eladó. -- Rulikovszky-ut 10. fszint 1. délelött 3-ig. 263

Briliánsért, régi ékszerért magas árat fizetek Tarián ékszerész. Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

Háromszárnyu ablak 6 darab üvegezve eladó. Cim a kiadóban. 278

Aranyat ezüstöt, ékszert magas aron veszek. Haslinger ékszerész Rákóczi ut 8. 545

Aki magánházat, bérházat, birtokot, szőlőt, gyarat, malmot, telket eladni, venni, bérelni, bérbeadni akar, keresse fel Popovics irodát, Szent Janos-u. 6. Telefon 15--67. 239

Eladók hálószoba és szalంగarnitúra butorok. Bém-u. 7. 272

Fekete női télikabát magas alakra eladó. Török Ignác-u. 67. 264

Különlele

Mindennemü **endüizést** békebeli selymekkel kifogástalanul elkészíték. **JURICSKAY** Szent János-utca 41.

ELSŐRENDÜ női divatszalonosnő betársulna divatszalonba iparengedéllyel, 4--5 szobás lakást a központban keresek. Földesiné, Hitler u. 36. 261

Magyar urinök kabátjukat, ruháikat Mágorinénál varatják, Katolikus Kör épület. 266

Ha alekja szép és vonalai hibátlanok, akkor büszke lehet, mert a szerencse kegyeltjei közé tartozik, de ha termete deformálódott, elhanyagolta, vagy a természet mostohán bánat vele, akkor ennek korrigálására vegye igénybe a hirvenes specialista **KOVÁTS SÁNDORNE** (Nílgesz-telep) művészetét, aki defektusait eltünteti, vonalait arányossá teszi művészi szabásu melltartói formafűzői, princessai által.

Nyugdíjasok, figyelem! Szeretné tudni mi van a nyugdíjával? Szeretne valamit megtudni, vagy elintéztetni Budapestben? 48 órán belül már válaszol is szentléleki Pakott Dénes irodája, Mester-utca 41--a. Címet őrizze meg, mert szüksége lehet rá! 284

Város központjában urj családnál iskola szezonra teljes ellátást kaphat jó családoknak 3--4 középiskolai lány gyermekei. Cim a kiadóban. 283

Két középiskolás fiam részére ellátást keresek keresztény uriháznál. -- Ajánlatot „Otthonias” jelígre a kiadóba kérek. 280

Iskolás fiukat vagy leányt teljes ellátásra, fürdőszoba, használatlalt felvez Peryész, Nogáll-u. 1. 265

JÓL bevezetett vállalat családi okok miatt ötezer pengővel átvehető. Komoly érdeklődők részletes ajánlatát „Öskeresztény” jelígre a kiadóhivataltóvábbit. 271

Két iskolás gyermeket teljes ellátásra elfogadok. Huszár-u. 27. Kamocsa. 285

Allást keres

17 éves jómegjelenésű keresztény, négy alsó kereskedelmi végzett arva fiatalember bármilyen állást keres. -- Cim: József. Vörösmarty u. 15. 267

Plébániára házvezetőnek ajánlkodom. Cim a kiadóban. 273

Intelligens szerény német nő, kitűnő gazdasszony, házvezetőnői állást keres. Cimeket vidékre is jelígre a kiadóba kér. 251

Allást nyec

Öskeresztény irodistanót, könyvelésben, számlázásban, pénzkezelésben teljes jártassággal felveszek. Kézírásos ajánlatot „Irodista” jelígre kiadóba kérek. 282

Helybeli iparvállalat keres azonnali belépésre tisztviselőt (nőt), ki a ketős könyvelésben, bérelszámolásban és gépirásban jártassággal bír. Ajánlatot „Öskeresztény” jelígre a kiadóba. 269

Fiatall magyar-szűcs segédet állandó munkára felveszek. Török Ignác-utca 64. szám. 276

Cipészsegédek azonnal felvétetnek We-Ego cipőgyár, Báthory-utca 12. sz. 270

Vincellért fixfizetéssel felveszek. -- Nagyvárad, Berkovits Ferenc-u. 78. 281

Kerékpáros szolga felvétetik a Haas Fülöp és Fiai-féle céghez. Széchenyitér 1. Szőnyegüzlet. 268

Bádogos tanulót azonnal felveszek. Telek-i-u. 11. 274

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** felelős kiadó.
Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad. Szilagy Dezső-utca 5. szám.